

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANČÍ

Komparace osobní důchodové daně ve vybraných zemích

Personal Income Tax Comparison in the Selected Countries

Student: Bc. Monika Běhálková

Vedoucí diplomové práce: Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra financí

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Monika Běhálková**
Studijní program: N6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202T010 Finance
Specializace: 00 Finance
Téma: **Komparace osobní důchodové daně ve vybraných zemích**
Personal Income Tax Comparison in the Selected Countries

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Charakteristika osobní důchodové daně
  3. Popis legislativních úprav osobní důchodové daně ve vybraných zemích
  4. Komparace osobní důchodové daně pro vybrané typy poplatníků
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
- LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňové systémy v globálním světě*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 271 s. ISBN 978-80-7357-320-1.
- ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie - s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 26.04.2013

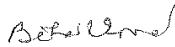
Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.“

V Ostravě dne 26. dubna 2013

.....

Bc. Monika Běhálková

Poděkování

Děkuji vedoucí diplomové práce Ing. Ivetě Ratmanové, Ph.D. za ochotu, rady a odborné vedení při zpracování této diplomové práce.

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Charakteristika osobní důchodové daně.....	6
2.1	Charakteristika daní.....	6
2.2	Daňové zásady.....	7
2.3	Klasifikace daní.....	7
2.4	Osobní důchodové daně.....	9
2.4.1	Historie osobní důchodové daně.....	10
2.4.2	Předmět daně.....	10
2.4.3	Základ daně a daňová povinnost.....	11
2.4.4	Sazby daně.....	12
2.4.5	Další způsoby zdanění osobních příjmů.....	13
2.5	Sociální pojištění.....	15
2.6	Ukazatele daňového zatížení.....	16
3	Popis legislativních úprav osobní důchodové daně ve vybraných zemích.....	18
3.1	Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Číně.....	19
3.2	Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Indii.....	21
3.3	Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Indonésii.....	22
3.4	Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Rusku.....	24
3.5	Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Thajsku.....	26
3.6	Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Korejské republice.....	28
3.7	Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Uzbekistánu.....	30
3.8	Osobní důchodová daň a sociální pojištění v České republice.....	31
3.9	Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Izraeli.....	32
3.10	Komparace legislativních úprav osobní důchodové daně.....	34
4	Komparace osobní důchodové daně pro vybrané typy poplatníků.....	36
4.1	Analýza osobní důchodové daně v rámci jednotlivých zemí.....	36
4.1.1	Analýza osobní důchodové daně v Číně.....	36
4.1.2	Analýza osobní důchodové daně v Indii.....	37
4.1.3	Analýza osobní důchodové daně v Indonésii.....	39
4.1.4	Analýza osobní důchodové daně v Rusku.....	40
4.1.5	Analýza osobní důchodové daně v Thajsku.....	41

4.1.6	Analýza osobní důchodové daně v Korejské republice.....	43
4.1.7	Analýza osobní důchodové daně v Uzbekistánu.....	44
4.1.8	Analýza osobní důchodové daně v České republice	45
4.1.9	Analýza osobní důchodové daně v Izraeli.....	47
4.2	Komparace daňového zatížení osobní důchodovou daní u vybraných poplatníků....	48
4.2.1	Komparace daňového zatížení osobní důchodovou daní u poplatníka P1	49
4.2.2	Komparace daňového zatížení osobní důchodovou daní u poplatníka P2	52
4.2.3	Komparace daňového zatížení osobní důchodovou daní u poplatníka P3	55
4.3	Příspěvky na sociální pojištění v jednotlivých zemích.....	57
4.4	Shrnutí dosažených výsledků	58
5	Závěr.....	61
	Seznam použité literatury	62
	Seznam zkratk	64
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Význam daní je spojen s existencí státu. Jelikož stát, aby mohl fungovat, potřebuje finanční prostředky, a právě daně pro něj představují hlavní zdroj příjmů do státního rozpočtu. Díky tomu má z čeho financovat vládní výdaje a plnit tak alokační, redistribuční, stabilizační a fiskální funkci.

Za nejdůležitější je ve většině zemí považována osobní důchodová daň, které je přikládána největší míra komplexnosti, spravedlnosti i ekonomické efektivity. Poprvé byla zavedena roku 1799 ve Velké Británii k financování válek proti Napoleonovi. Nejprve zdanění podléhaly pouze příjmy ze zisku. K rozšíření daně na všechny příjmy došlo v roce 1803. V ostatních vyspělých zemích se tato daň objevila až ke konci 19. století a v prvních desetiletích 20. století. Osobní důchodová daň má řadu dobrých vlastností, které se současně u ostatních daní nevyskytují. Umožňuje přerozdělování důchodu mezi členy společnosti a získávání tak jejich rovnoměrnějšího rozdělení. Výnosy daně jsou pružné. Daň nezpůsobuje distorze v cenách. Je považována za dobrý makroekonomický stabilizátor. Velikost daňového břemene poplatníka je zde zřejmá. Navíc důchod, který je předmětem daně, je současně i zdrojem jejího placení a tedy nevzniká problém se solventností.

V posledních letech je pozorován výrazný hospodářský růst v asijských zemích, který je dokonce vyšší než v Evropské unii a Spojených státech amerických. Tento příznivý vývoj, který je očekáván i do budoucna, má za následek zvyšování poptávky po celé řadě zboží a služeb. Díky těmto skutečnostem a levné pracovní síle představují asijské země nové příležitosti pro podnikání a investování. Z tohoto důvodu je dobré znát jejich systém zdaňování osobní důchodovou daní.

Cílem diplomové práce je na základě legislativních úprav osobní důchodové daně v Číně, Indii, Indonésii, Rusku, Thajsku, Korejské republice, Uzbekistánu, České republice a Izraeli provést komparaci daňového zatížení osobní důchodovou daní u zvolených typů poplatníků v jednotlivých vybraných zemích se zaměřením na příjmy ze závislé činnosti.

Práce bude rozdělena do tří tematických částí. První část bude zaměřena na charakteristiku osobní důchodové daně. V rámci této kapitoly budou také popsány příspěvky na sociální zabezpečení a vymezeny ukazatele daňového zatížení pro mezinárodní komparaci. Druhá část bude věnována popisu legislativních úprav osobní důchodové daně v jednotlivých vybraných zemích, které budou následně srovnány. Třetí část bude zaměřena na analýzu a komparaci daňového zatížení zvolených typů poplatníků ve vybraných zemích.

2 Charakteristika osobní důchodové daně

V první části této kapitoly budou charakterizovány daně obecně. Bude definována daň a popsány její funkce. Zmíněny budou také daňové zásady, které mají daně plnit a provedena jejich klasifikace. Následně bude podrobněji popsána osobní důchodová daň. Pozornost bude věnována její historii, předmětu daně, základu daně a daňové povinnosti, sazbám a dalším možným způsobům zdanění. V závěru kapitoly budou charakterizovány příspěvky na sociální zabezpečení a vymezeny ukazatele daňového zatížení pro mezinárodní komparaci.

2.1 Charakteristika daní

Daň představuje přesun finančních prostředků od soukromého k veřejnému sektoru. Lze ji definovat jako povinnou, nenávratnou, zákonem určenou platbu do veřejného rozpočtu. Jedná se o platbu neúčelovou a neekvivalentní, která se pravidelně opakuje v časových intervalech nebo je placena nepravidelně pouze za určitých okolností. Daň je nenávratná, jelikož na rozdíl od půjčky, subjektu po jejím zaplacení nevzniká žádný konkrétní nárok. Neúčelovost pro poplatníka znamená, že neví, co bude z těchto prostředků financováno. Neekvivalentní charakter daně značí, že neexistuje nárok na protihodnotu ve výši odpovídající platbě.

Daně plní v ekonomice celou řadu funkcí. Mezi nejdůležitější patří funkce alokační, redistribuční, stabilizační a fiskální. Alokační funkce zabezpečuje efektivní rozmístění zdrojů v ekonomice, tedy řeší problematiku umisťování vládních výdajů a optimálního rozdělení mezi soukromou a veřejnou spotřebu. Pomocí redistribuční funkce dochází k přerozdělování části důchodů směrem od bohatších jedinců k chudším. Stabilizační funkce slouží ke zmírňování cyklických výkyvů v ekonomice v zájmu zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability. Fiskální funkce představuje získávání finančních prostředků do veřejného rozpočtu, z nichž jsou poté financovány veřejné výdaje.

2.2 Daňové zásady

Na daňové systémy a jednotlivé daně je kladena řada požadavků. Cílem je zabezpečit, aby správně plnily svou funkci a byly považovány za tzv. dobré daňové systémy. Daňové zásady pro zajištění „dobrých daní“ jsou následující¹:

1. *efektivnost* – daně by neměly narušovat efektivní alokaci zdrojů v ekonomice a zároveň by neměly způsobovat větší administrativní náklady, než je nutné.
2. *pozitivní vlivy na ekonomické chování subjektů, resp. omezení negativních vlivů (daňové stimuly)* – je požadováno, aby daně nepůsobily negativně na ekonomické chování subjektů.
3. *spravedlnost* – podstatou spravedlnosti je především redistribuční efekt. Daně mají zajistit rovnoměrnější rozdělení důchodů, než jaké plynou z tržních podmínek.
4. *správné působení na makroekonomické agregáty* – daňová soustava musí být značně flexibilní, aby napomáhala na makroekonomické úrovni k plnění redistribuční, alokační a stabilizační funkce fiskální politiky.
5. *právní perfektnost a politická průhlednost* – plnění tohoto požadavku je tím naléhavější, čím více je preferována svoboda jednotlivce.

2.3 Klasifikace daní

Daně lze klasifikovat z hlediska různých kritérií. Nejčastěji jsou daně tříděny podle vazby na důchod poplatníka, podle subjektu daně, objektu daně, podle respektování příjmových poměrů poplatníka, podle stanovení hodnoty daně vzhledem k daňovému základu, podle stupně progrese atd.²

Základní a nejznámější členění je podle vazby na důchod poplatníka, a to na daně přímé a nepřímé. Přímé daně jsou poplatníkovi vyměřeny z jeho důchodu nebo majetku.

---

¹ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

² ŠIROKÝ, Ján a kol. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-08.

Nepřímé daně se platí a vybírají v cenách zboží, služeb, pronájmů a převodů a tedy neberou ohled na důchodovou a majetkovou situaci osoby.

Další třídění daně je podle subjektu daně. Základem je vymezení ekonomického subjektu, který je nucen platit daň. Subjektem může být jednotlivec, domácnost, oba manželé, všichni členové domácnosti, firma a korporace. Jednotlivcem se rozumí individuální fyzická osoba, která se prokazuje jménem, trvalým bydlištěm a určitým jedinečným znakem. V rámci domácnosti vystupuje hlava rodiny jako nositel daňových povinností a odvádí daň za domácnost jako celek. Subjektem mohou být také oba manželé v rámci společného zdanění manželů, kdy se všechny jejich příjmy sečtou a vydělí dvěma. Jedná se o manželský splitting, který v případě existence progresivních sazeb daní může zajistit snížení celkové daňové povinnosti. Náročnější variantou je plný splitting, při kterém dochází k sumarizaci příjmů všech členů domácnosti a následnému vydělení počtem všech nebo jen výdělečně činných osob domácnosti. Subjekt může být představován také firmou, korporací, tedy právnickou osobou definovanou názvem, právní formou, zapsanou do seznamu firem a s přiděleným identifikačním číslem.

V rámci klasifikace daní dle objektu daně je definován předmět, na který se daň váže, a důvod jejího odvádění a na základě toho se dělí na daně:

- *důchodové*, které jsou uvaleny na důchod poplatníka,
- *výnosové* vycházející z vnějších reálných znaků výdělečné činnosti,
- *majetkové*, kterými jsou zdaňovány nemovitosti i movitý majetek,
- *z hlavy*, které poplatník platí z titulu své existence,
- *obratové daně* uvalené na obrat výrobce,
- *spotřební*, jež postihují spotřebu, a to veškerou nebo jen vybraných skupin výrobků,
- *z obchodních operací* týkající se většinou spekulací finanční transakce.

Při klasifikaci daní dle jejich respektování příjmových poměrů poplatníka jsou rozlišovány daně osobní a in rem daně. Osobní daně zohledňují důchodovou situaci poplatníka. Vyměřují se na základě jeho osobního příjmu nebo příjmů z podnikání. In rem daně neboli na věc nerespektují platební schopnost poplatníka. Jsou odváděny z titulu vlastnictví nebo nabytí určitého majetku, nákupu či spotřeby zboží a služeb.

Podle stanovení hodnoty daně vzhledem k daňovému základu jsou daně členěny na daně jednotkové a ad valorem neboli k hodnotě. Jednotková daň se stanovuje ze základu daně

v naturálním vyjádření. Jinak je tomu u daně ad valorem, jejichž výše se určuje ze základu daně v peněžních jednotkách, nejčastěji procentem.

Daně lze klasifikovat také podle stupně jejich progrese. Podle toho, jak se míra zdanění mění se změnou důchodu, rozlišujeme na daně progresivní, proporcionální a regresivní. Při progresivní dani s růstem důchodu poplatníka roste míra jeho zdanění. Naopak je tomu u regresivní daně, kdy s růstem důchodu poplatníkovi jeho daňová zátěž klesá. Proporcionální daň znamená, že průměrná daňová zátěž poplatníka se s růstem důchodu nemění.

2.4 Osobní důchodové daně

Ve většině zemí jsou osobní důchodové daně považovány za nejdůležitější. Je jim přikládána největší míra komplexnosti, spravedlnosti i ekonomické efektivnosti. Mají totiž řadu dobrých vlastností, které se současně u ostatních daní nevyskytují.³ Jako například to, že progresivní osobní důchodová daň umožňuje přerozdělování důchodu mezi členy společnosti a získávání tak jejich rovnoměrnějšího rozdělení. Výnosy daně jsou pružné. Tato vlastnost se projevuje růstem osobních důchodů a posunem poplatníků do vyšších daňových pásem. Zatímco pro poplatníky představuje nevýhodu, jelikož přicházejí o stále větší podíl na svých výdělcích, veřejným rozpočtům přináší větší stabilitu a vládě větší rozhodovací prostor. Daň také nezpůsobuje distorze v cenách. Důvodem je, že daň ukládána na důchody nemá primárně vliv na cenové relace zboží a služeb. Kritizována je však za distorze mezi cenou práce a volného času. Osobní důchodová daň je považována za dobrý makroekonomický stabilizátor. Velikost daňového břemene poplatníka je zde zřejmá. Poplatník nemá problém si osobní důchodovou daň ze svého příjmu vypočítat. Díky čemu má větší přehled o tom, kolik na dani zaplatí. Navíc důchod, který je předmětem daně, je současně i zdrojem jejího placení a tedy nevzniká problém se solventností.

---

³ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

2.4.1 Historie osobní důchodové daně

Osobní důchodová daň byla poprvé zavedena roku 1799 ve Velké Británii za účelem financování válek proti Napoleonovi. Nejprve zdanění podléhaly pouze příjmy ze zisku. K rozšíření daně na všechny příjmy došlo v roce 1803. Po vítězství nad Napoleonem byla dočasně zrušena, ale kvůli válečnému zadlužení a nedostatku veřejných příjmů došlo k jejímu obnovení.

V ostatních vyspělých zemích se tato daň objevuje většinou až ke konci 19. století a v prvních desetiletích 20. století. Konkrétně v Rakousku-Uhersku byla osobní důchodová daň zavedena roku 1849.

Osobní důchodová daň měla při svém vzniku pouze několikaprocentní sazby a týkala se pouze vysokých důchodů. V období mezi světovými válkami a především po 2. světové válce dochází k neustálému růstu těchto sazeb. V 60. letech jsou pak v některých zemích (např. ve Velké Británii a v USA) nejvyšší důchody zdaňovány až více než devadesáti procentní sazbou.

Snaha o snížení daňových sazeb a progrese se objevuje v 80. letech. V této době a počátkem 90. let jsou vydávány reformy daňových systémů, které mění daňový mix. Dochází ke snižování sazeb, u některých až o desítky procent. Jsou prosazovány snahy o rozšíření základny osobní důchodové daně odstraněním dosavadních daňových úlev, výjimek ze zdanění a některých odpočitatelných položek od základu daně. Cílem je zjednodušení celého daňového systému.

V postkomunistických zemích byly osobní důchodové daně v pojetí, které odpovídalo potřebám tržních ekonomik, zavedeny na počátku 90. let. Došlo tak k nahrazení dosavadních systémů několika nekonzistentních daní z různých důchodů jednotlivců.

Co se týká České republiky, 1. 1. 1993 byla zavedena daňovou reformou daň z příjmů fyzických osob. Cílem této daně je zdanění globálního důchodu každého jednotlivce takovým způsobem, aby neexistoval rozdíl mezi zdaněním důchodů, jenž pochází z různých zdrojů.

2.4.2 Předmět daně

Předmět osobní důchodové daně je vymezen jako důchod dosažený poplatníkem za zdaňovací období. Mnohým jedincům plyne důchod z různých zdrojů a navíc se může jednat, jak o peněžní částky, tak o různé naturální požitky i příjmy jiného charakteru. Cílem

spravedlivého zdanění je, aby důchodová daň zahrnovala co nejvíce různých důchodů osoby. Z tohoto důvodu je nutné, aby osobní důchodová daň byla univerzální syntetickou daní, která odlišné formy důchodů poplatníka ze všech zdrojů shrne a svoji jednotnou zákonnou úpravou dopadne na tyto různé druhy příjmů jednotně. Jedině tak lze tyto rozdílné důchody komplexně postihnout.

Hlavní výnosy osobní důchodové daně plynou z důchodů pracovních, důchodů z podnikání, rent, veřejných penzí a realizovaných kapitálových výnosů. Největší podíl představují důchody pracovní. Zatímco veřejné penze podléhají dani ve většině zemí, soukromé penze bývají ze zdanění zpravidla vyloučeny. Zdaněny však mohou být z takto odložených prostředků úroky. Kapitálové výnosy v některých zemích nebývají zahrnuty do celkových příjmů poplatníka, ale jsou zdaňovány zvláštní daní z kapitálových výnosů.⁴ Jedná se tedy o obecné vymezení, kdy jednotlivé země mohou k daným důchodům při zdaňování přistupovat různě.

2.4.3 Základ daně a daňová povinnost

Základ daně představuje souhrn všech zdanitelných příjmů snížených o uznatelné výdaje vynaložené na jejich dosažení. Takto získaný základ daně se dále upravuje o daňové úlevy, které mohou být dvojího druhu, a to standardní a nestandardní.

Standardní daňové úlevy mají formu předem stanovené pevné částky, o kterou se snižuje základ daně v případě, že poplatník splňuje podmínky pro její poskytnutí. Účelem těchto odpočtů je zohlednit sociální postavení daňového subjektu. Mezi běžně používané standardní daňové úlevy tak patří například základní úleva pro poplatníka, úlevy na manželku (manžela) bez vlastních příjmů, úlevy na rodinný stav, na vyživované děti, na invaliditu, na závislé osoby, odčitatelné příspěvky na sociální pojištění, atd.

Nestandardní daňové úlevy představují položky, které si může poplatník odečíst od základu daně v prokazatelně vynaložené výši. Jelikož odpočty závisí na skutečných výdajích, bývají proto obvykle do určité výše limitovány. Nestandardní daňové úlevy slouží především k stimulaci poplatníků k určitému jednání, které je z celospolečenského hlediska žádoucí, například ke spoření, účasti v důchodových fondech, k pojištění nebo k určitému druhu investování. V rámci těchto úlev si tak lze odečíst od základu daně například placené

---

⁴ KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

úroky z určitých druhů úvěru, příspěvky na penze nebo si uplatnit úlevy na investice, lékařské výdaje a úlevy při poskytnutí darů na charitativní účely.

Rozlišení daňových úlev lze pojmut také z jiného pohledu. V takovém případě je možné úlevy považovat za standardní, pouze pokud jsou dosažitelné pro všechny poplatníky. Na druhé straně úlevy, které mohou získat jen určité skupiny poplatníků, jsou označovány za specifické.

Z upraveného základu daně o daňové úlevy se následně vypočte výše daně. Daň lze vypočíst více způsoby, a to například vzorcem, procentem ze základu daně, použitím tabulek. Nejčastěji je však výpočet proveden pomocí daňových pásem a příslušných daňových sazeb.

Výslednou daňovou povinnost je možno ještě snížit o slevy na dani. Tyto slevy si mohou uplatnit všichni poplatníci, mohou je využívat cílené skupiny osob nebo je lze použít ke stimulaci určitých aktivit. Jelikož se slevy na dani odečítají od daňové povinnosti, bude na rozdíl od daňových úlev jejich výše pro všechny poplatníky stejná. To, že jsou daňové úlevy odpočítávány od základu daně, způsobuje při progresivním zdanění jejich absolutní zvýhodnění pro poplatníky s vyššími důchody.

2.4.4 Sazby daně

Daňová povinnost je u osobní důchodové daně zjišťována pomocí relativní sazby daně. Podle vztahu k daňovému základu se může jednat o daňovou sazbu proporcionální nebo progresivní.

Proporcionální sazba daně, která je nazývána také jako lineární, je zpravidla stanovena jako určité procento ze základu daně, které se s růstem důchodu nemění. V konečném důsledku tak daň roste s růstem základu daně ve stejném poměru. Její předností je jednoduchost výpočtu daně.

Progresivní sazba daně je sazba, jejíž hodnota se zvyšujícím důchodem roste. Má zpravidla výrazné redistribuční účinky. Pro výpočet se nejčastěji používají tzv. pásmové sazby, kdy se základ daně podle velikosti rozdělí do několika pásem, pro která je stanovena postupně vyšší daňová sazba.

Progresivní sazbu daně lze dále dělit na:

- *stupňovitou progresivní sazbu*, při které je zdaňován celý základ daně jednou sazbou příslušející daňovému pásmu, do kterého spadá poslední jednotka základu daně;
- *klouzavě progresivní sazbu*, při níž se základ daně postupně zdaňuje jednotlivými úrovněmi sazby daně, kterými základ daně prochází.

2.4.5 Další způsoby zdanění osobních příjmů

Jak z principu spravedlnosti vyplývá, osobní daň by měla postihnout pokud možno veškeré příjmy poplatníka, které by měly být zdaňovány podle stejných pravidel. Ovšem z důvodů jednoduchosti a administrativní náročnosti, snazší kontroly výběru daně a omezení daňových úniků se k některým příjmům při zdaňování přistupuje odlišným způsobem.

Osobní důchodová daň bývá placena na základě daňového přiznání poplatníka. Ve většině států ji však lze vybírat přímo srážkou u zdroje. Tento postup je praktikován u příjmů, ze kterých by byla daň vybírána složitým způsobem a zbytečně by poplatníka zatěžovala. Daňovou povinnost za něj v tomto případě splní poskytovatel příjmů. Poplatník obdrží až čistý příjem a proto nemusí podávat daňové přiznání.

Dalším možným způsobem zdanění osobních příjmů je paušální daň, která je zaváděna za účelem snížení administrativní náročnosti. Týká se především drobných individuálních firem a živností. Existují dvě metody použití paušální daně. Jedná se o metodu nevyvratitelnou a vyvratitelnou. Nevyvratitelná metoda zakládá poplatníkovi povinnost přijmout výši paušální daně, která je mu vyměřena na základě odhadu čistého zisku podle vnějších znaků. V případě vyvratitelné metody má poplatník možnost odvolat se proti vyměřené daňové povinnosti a prokázat tak dosažení nižšího zisku prostřednictvím vedeného účetnictví.

Paušální daň se vyskytuje ve dvou formách a to jako:

- *absolutně stanovená částka*, kdy je předem určena výše daňové povinnosti paušální částkou,
- *procentní sazba*, kdy je výše daňové povinnosti stanovena jako procento z dosaženého příjmu.

Mezi další způsoby zdanění osobních příjmů patří rovná daň. Jedná se o koncept amerických ekonomů Roberta Halla a Alvina Rabushky z počátku 80. let. Rovná daň z osobních příjmů má tři parametry, a to základ daně, nezdanitelné minimum a jednotnou sazbu daně. Podstatou je, že jednotnou sazbou daně se zdaní část příjmů přesahující nezdanitelné minimum. V rámci tohoto zdanění má poplatník možnost zahrnout celou hodnotu nové investice do daňových výdajů, avšak jsou zrušeny všechny ostatní daňové úlevy, zvýhodnění a daňové slevy. Zavedení rovné daně má odstranit demotivující účinky progresivního zdanění na pracovní píli poplatníků a omezit daňové úniky.

Koncepce negativní důchodové daně představuje také jednu z možností, jak přistupovat ke zdanění osobního příjmu. Jejím cílem je odstranit mnohé nepřesnosti a zejména administrativní náročnost a neprůhlednost různých sociálních dotací, značného množství dávek, výjimek apod. Základním principem je existence garantovaného důchodu. Jedná se o částku stanovenou vládou, kterou musí obdržet každý poplatník nebo domácnost. Poplatníci, jejichž příjmy přesahují garantovaný důchod, jsou povinni platit daň. V případě, že tohoto důchodu nedosahují, daň neplatí, eventuálně dostávají od státu peněžní dávku ve formě negativní daně, tedy transfer.

Negativní důchodovou daň lze vypočítat podle vzorce (2.1)

$$T = G - t_n \cdot Y, \quad (2.1)$$

kde T je transferová platba, G velikost garantovaného důchodu, Y představuje veškeré dosažené příjmy za zdaňovací období a t_n je sazba negativní důchodové daně.

Celkový důchod je pak vyjádřen vztahem (2.2)

$$Y_T = Y + T, \quad (2.2)$$

kde Y_T představuje celý důchod poplatníka, Y vlastní (původní) důchod poplatníka a T velikost transferové platby.

2.5 Sociální pojištění

Příspěvky na sociální zabezpečení představují jednu z nejmladších daní. Zavedeny byly koncem 19. století a tehdy se týkaly pouze státních zaměstnanců. V souvislosti se zvyšující se potřebou krytí sociálních výdajů došlo v průběhu následujících několika let k jejich zevšeobecnění.

Příspěvky na sociální zabezpečení mají řadu vlastností, jež je velmi přibližují k daním. Z tohoto důvodu jsou často mezi daně zařazovány i přes to, že přesně nesplňují stanovené podmínky. Mezi daně je řadí především povinnost a pravidelnost placení. Význam má také to, že výše příspěvku je dána hlavně velikostí důchodu, z něhož je placen. Navíc u systému sociálního zabezpečení nejsou zohledňovány faktory typické pro pojistné, jako je pohlaví pojištěné osoby, věk, zdravotní stav apod. Příspěvky vedené jako daň lze nalézt i v daňové klasifikaci OECD.

Účelem příspěvků na sociální zabezpečení je krytí výdajů, spojených s potřebou finančního zajištění následujících plateb:

- starobních a invalidních důchodů,
- nemocenských dávek,
- dávek v mateřství,
- dávek v nezaměstnanosti,
- náhrad při pracovních úrazech,
- dalších dávek v závislosti na konkrétních podmínkách v různých zemích,
- zdravotnických služeb.

Základem pro výpočet příspěvků na sociální zabezpečení jsou většinou hrubé mzdy, které se nesnižují o odpočitatelné položky nebo jiné daňové úlevy. Příspěvky na sociální zabezpečení platí zaměstnanci, zaměstnavatelé a samostatně podnikající osoby. Zaměstnanci představují zvláštní kategorii plátců pojistného, jelikož část jejich daňové povinnosti ve většině případů financuje zaměstnavatel. Podle toho, která strana pracovního trhu daň odvádí, se pak rozlišuje na:

- *daň ze mzdových prostředků*, což je část daně placené zaměstnavateli,
- *daň z výplatní listiny*, která představuje část daně odváděné zaměstnanci.

Sazby příspěvků na sociální zabezpečení jsou většinou lineární. Bývá ovšem zaveden minimální vyměřovací daňový základ a strop pro jejich placení, což může způsobit, že dopad plateb bude regresivní. V takovémto případě mohou příspěvky působit proti principu vertikální spravedlnosti uplatňovaného při osobní důchodové dani. Jako další negativum je vnímán také jejich distorzní účinek na trh práce.

Výnosy z příspěvků na sociální zabezpečení se mezi jednotlivými státy značně liší. V některých zemích nejsou dokonce vůbec zavedeny. V tomto případě jsou potřeby systému kryty ze státního rozpočtu z daní nebo na soukromé bázi.

2.6 Ukazatele daňového zatížení

Z makroekonomického hlediska se pro měření daňového zatížení obyvatelstva a jeho srovnávání mezi jednotlivými zeměmi nejčastěji používá ukazatel daňové kvóty. Daňová kvóta představuje poměr celkových příjmů veřejných rozpočtů plynoucích z daní k hrubému domácímu produktu v běžných cenách⁵ a lze ji vyjádřit pomocí vztahu (2.3)

$$\text{daňová kvóta (v \%)} = \frac{\text{celkové daňové příjmy}}{\text{hrubý domácí produkt}} \cdot 100. \quad (2.3)$$

Daňová kvóta vyjadřuje, kolik z každé jednotky nově vytvořené hodnoty je vybráno jako daň. Podle toho, co je zahrnuto do celkových daňových příjmů, se daňová kvóta rozlišuje na jednoduchou a složenou. V případě složené daňové kvóty se počítá s celkovými daňovými příjmy včetně příspěvků na sociální zabezpečení, na rozdíl od jednoduché daňové kvóty, do jejíhož čitatele se výnosy sociálního pojištění nezahrnují.

Struktura daňové kvóty, která je označována jako daňový mix, bývá v jednotlivých zemích odlišná. Rozdíly lze nalézt jak z hlediska druhů daní, kterými je tvořena, tak z hlediska daňového určení. V daňovém mixu každé země se vyskytují dva až tři druhy daní, které tvoří podstatnou část celkových daňových výnosů. Vysoké důchodové daně bývají většinou zastoupeny ve vyspělých zemích s dobrou daňovou morálkou. V zemích se špatnou morálkou a nízkými důchody nemohou být přímé daně příliš vysoké a proto se vlády snaží získat příjmy do veřejných rozpočtů tak, že zvyšují hlavně nepřímé daně ze spotřeby.

---

⁵ ŠIROKÝ, Ján a kol. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-08.

Pro srovnání daňového zatížení mezi zeměmi se používá souhrnná daňová kvóta, u které se počítá s veškerými daňovými příjmy. Lze také provést dílčí analýzu daňového zatížení. V tomto případě jsou na místo čitatele dosazeny jednotlivé skupiny daní. Nejčastěji se počítá s nepřímými daněmi a přímými daněmi v členění na osobní důchodové daně a firemní daně.

Z mikroekonomického hlediska se srovnání daňové zátěže provádí za pomoci ukazatele daňového zatížení poplatníka, který lze vyjádřit vztahem (2.4)

$$\text{daňové zatížení (v \%)} = \frac{\text{daňová povinnost}}{\text{hrubý příjem}} \cdot 100. \quad (2.4)$$

V závislosti na struktuře čitatele může mít tento ukazatel dvě podoby. Je-li na místo čitatele dosazena pouze daňová povinnost, jedná se o skutečné daňové zatížení poplatníka. V případě, že je do čitatele zahrnuta jak daňová povinnost, tak i příspěvky na sociální zabezpečení jedná se o celkové daňové zatížení poplatníka.

3 Popis legislativních úprav osobní důchodové daně ve vybraných zemích

V následující kapitole budou popsány jednotlivé legislativní úpravy osobní důchodové daně ve vybraných zemích platných pro rok 2012. Zmíněny budou také jejich systémy placení povinných příspěvků na sociální zabezpečení. V závěru kapitoly bude provedeno porovnání jednotlivých legislativ.

Pro komparaci osobní důchodové daně byly vybrány tyto země: Čína, Indie, Indonésie, Rusko, Thajsko, Korejská republika, Uzbekistán, Česká republika a Izrael. S výjimkou České republiky se jedná o země, které se nachází na asijském kontinentu. Vybrány byly především proto, že v posledních letech zaznamenávají výrazný hospodářský růst, který je očekáván i do budoucna. Následkem toho zde dochází ke zvyšování poptávky po celé řadě zboží a služeb. Další významnou předností je levná pracovní síla. Na základě těchto skutečností lze říci, že tyto země představují nové příležitosti pro podnikatele a investory.

Jednotlivé státy jsou následně popisovány v pořadí určeném podle počtu obyvatel. Nejdříve je zmíněna země, jejíž obyvatelstvo je nejpočetnější. Informace o velikosti populace srovnávaných států uvádí Tabulka 3.1.

Tab. 3.1 Počet obyvatel ve srovnávaných státech v roce 2012

Stát	Počet obyvatel
Čína	1 349 585 838
Indie	1 220 800 359
Indonésie	251 160 124
Rusko	142 500 482
Thajsko	67 448 120
Korejská republika	48 955 203
Uzbekistán	28 661 637
Česká republika	10 162 921
Izrael	7 707 042

Zdroj: The World Factbook

3.1 Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Číně

Osobní důchodová daň je v Číně upravena zákonem „Individual Income Tax Law of the People's Republic of China“⁶. Tento zákon neobsahuje přesnou definici rezidenta, avšak za rezidenta se obecně považuje osoba, která obvykle v Číně pobývá kvůli domácnosti, rodinným či ekonomickým vztahům. Rezidentovi jsou osobní důchodovou daní zdaňovány jeho celosvětové příjmy. U nerezidenta se předmět daně odvíjí od délky pobytu v Číně a zdroje jeho příjmů. Nerezident, který pobývá v Číně méně než jeden rok, zdaňuje pouze své příjmy dosažené na jejím území. Pokud zde pobývá více jak jeden rok avšak méně než pět po sobě jdoucích let, jsou navíc zdaňovány jeho zahraniční příjmy od čínských subjektů. V případě, že v Číně setrvává déle jak pět let, podléhají osobní důchodové dani jeho celosvětové příjmy, kterých dosáhl od šestého roku jeho pobytu.

Mezi příjmy zdanitelné osobní důchodovou daní jsou řazeny příjmy ze zaměstnání, příjmy z podnikání, příjmy získané z uzavírání smluv nebo z leasingových operací pro podniky a instituce, příjmy z osobních služeb, dále jsou to dividendy, bonusy, úrokové výnosy, autorské honoráře, příjmy z pronájmu majetku, z jeho převodu nebo přechodu, nahodilé příjmy a ostatní příjmy specifikované jako zdanitelné podle finančního oddělení Státní rady. Dočasně osvobozené jsou příjmy z bankovních vkladů.

V závislosti na kategorii příjmu je základ daně upravován o různé odpočty. V rámci příjmů ze zaměstnání mají poplatníci nárok na fixní měsíční odpočet ve výši 3 500 CNY (cizinci si můžou ještě navíc odečíst částku 1 300 CNY) a odpočet základních osobních příspěvků, které zahrnují platby do bytového fondu a na zákonné sociální pojištění. Standardní odpočet 20 % lze uplatnit u příjmů z osobních služeb, z pronájmu majetku, u autorských honorářů a odměn za rukopisy. Příjmy z podnikání je možné snížit o přiměřené obchodní náklady vynaložené na jejich získání.

Daňové sazby mohou být progresivní nebo lineární v závislosti na tom, o jaký příjem se jedná. Příjmy ze zaměstnání jsou zdaněny stupňovitou progresivní sazbou. Je stanoveno sedm daňových pásem pro různé příjmové skupiny. Výše daně se určí vynásobením základu daně příslušnou daňovou sazbou a následným odečtením rychlého odpočtu. Sazby daně a výše odpočtů pro jednotlivá daňová pásma jsou uvedeny v Tab. 3.2. Zaměstnavatel tuto daň každý měsíc vypočte a odvede finančním úřadům. Příjmy z podnikání jsou zdaňovány progresivní daňovou sazbou pohybující se od 5 % do 35 %. Progresivní sazba je uplatňována také

---

⁶ Individual Income Tax Law of the People's Republic of China. In: *China Tax Code*. 2012. Dostupný také z: http://www.procedurallaw.cn/english/law/201108/t20110816_593268.html

na příjmy z osobních služeb avšak v rozpětí od 20 % do 40 %. Dividendy, úroky, autorské honoráře, odměny za rukopisy, příjmy z pronájmu majetku, z jeho převodu nebo přechodu, nahodilé příjmy podléhají lineární sazbě daně ve výši 20 %.

Tab. 3.2 Sazby daně a rychlé odpočty uplatňované na příjmy ze zaměstnání v Číně

Základ daně		Sazba daně (v %)	Rychlý odpočet (v CNY)
od CNY	do CNY		
0	1 500	3	0
1 501	4 500	10	105
4 501	9 000	20	555
9 001	35 000	25	1 005
35 001	55 000	30	2 755
55 001	80 000	35	5 505
80 000	-	45	13 505

Zdroj: China Tax Code 2012

Osobní důchodová daň je obecně vybírána srážkou u zdroje. V případě příjmů, které takto vybírány nejsou, vzniká poplatníkovi povinnost podat daňové přiznání. Daňové přiznání je nutno předložit finančním úřadům a provést daňovou platbu do 15 dnů po skončení měsíce, ve kterém byl příjem získán. Poplatníci, jejichž roční příjem přesáhne 120 000 CNY, jsou povinni podat roční daňové přiznání, a to do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období, kterým je v Číně kalendářní rok. Zaměstnavatel nebo osoba, která vyplácí zdanitelné příjmy osobě povinné k dani, ve většině případů vystupují jako srážkoví agenti. To znamená, že jsou zodpovědní za podání daňového přiznání a úhradu daňové platby daňovým úřadům jménem poplatníka.

Systém sociálního zabezpečení v Číně zahrnuje pojištění penzijní a zdravotní, pojištění pracovního úrazu, dále jsou z tohoto systému vypláceny sociální dávky v mateřství a nezaměstnanosti. Zaměstnavatel je povinen přispívat přibližně 20 % z hrubých mezd na státní důchodový systém a jeho celkový příspěvek na sociální pojištění může dosahovat až 40 %. Zaměstnanec přispívá 11 % ze svého měsíčního platu.

3.2 Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Indii

Legislativa osobní důchodové daně je v Indii ukotvena v zákoně „Income-tax Act, 1961“⁷. Pro účely zdanění je v této zemi rozlišován obvyklý rezident, neobvyklý rezident a nerezident. Obvyklým rezidentem se stává osoba, která v Indii pobývala alespoň 182 dní v daném roce nebo 60 dní v daném roce, pokud zde strávila alespoň 365 dní v předchozích čtyřech letech. Těchto 60 dní se prodlužuje na 182, jestliže se jedná o indického občana opouštějícího Indii kvůli práci nebo jako člen posádky na indické lodi. Za neobvyklého rezidenta je považován ten, který nebyl rezidentem v devíti z deseti předcházejících let nebo se v Indii zdržoval méně jak 729 dní během posledních sedmi let. Zatím co obvyklý rezident je zdaňován na jeho celosvětových příjmech, neobvyklý rezident neplatí daň ze zahraničních příjmů, pokud se nejedná o příjem od indických subjektů. Nerezident podléhá osobní důchodové dani pouze příjmy získanými v Indii.

Příjmy, které jsou předmětem osobní důchodové daně, jsou v Indii rozděleny do pěti skupin. Jedná se o příjmy plynoucí ze zaměstnání, obchodní a profesní příjmy, příjmy z nemovitostí, příjmy z kapitálového majetku a ostatní příjmy. Osvobozené od daně jsou dávky z pojištění, důchody a platby od uznávaných penzijních fondů.

Standardní odpočty, jako jsou například odpočty na poplatníka nebo na vyživované osoby, nejsou v Indii zavedeny. Mezi odpočty, které lze uplatnit, patří povinné příspěvky na sociální zabezpečení, na penzijní a životní pojištění, určité výdaje na vzdělání, úroky z úvěru určeného na financování vysokoškolského vzdělání, úroky z hypotéky a výdaje na zdravotní péči, které není hrazeno ze zdravotního pojištění.

Veškeré příjmy snížené o odpočitatelné položky tvoří základ daně, který je zdaňován klouzavě progresivní sazbou daně. Poplatníci jsou podle výše příjmů rozděleni do čtyř daňových pásem s příslušnou daňovou sazbou, jak je ukázáno v Tab. 3.3. V Indii je navíc zavedena daňová přírážka ve formě zvláštní vzdělávací daně, která představuje 3 % z vypočtené částky daně. Poplatníci, kteří spadají svými příjmy do prvního daňového pásma, neplatí osobní důchodovou daň a tedy ani zvláštní vzdělávací daň. Toto osvobozené daňové pásmo se liší u jednotlivých poplatníků. Muži daň neplatí, pokud jsou jejich příjmy nižší jak 180 000 INR, u žen je tato hranice vyšší a to 190 000 INR, v případě osob starších 60 let se jedná o částku 250 000 INR. Do 500 000 INR je pak od daně osvobozen poplatník starší 80 let.

---

⁷ Income-tax Act, 1961. In: *Direct Taxes Code*. 2012. Dostupný také z: <http://law.incometaxindia.gov.in/DIT/Income-tax-acts.aspx>

Tab. 3.3 Příjmová pásma a daňové sazby v Indii pro muže mladšího 60 let

Základ daně		Daň (v INR)	ze základu přesahujícího
od INR	do INR		
0	180 000	0 +	0 %
180 001	500 000	0 +	10 %
500 001	800 000	31 000 +	20 %
800 001	-	91 000 +	30 %

Zdroj: Direct Taxes Code 2012

Zdaňovací období v Indii začíná 1. dubna a končí 31. března následujícího roku. Povinnost podat daňové přiznání mají poplatníci, jejichž roční příjem přesahuje 500 000 INR, a to nejpozději do 31. června.

Na sociálním pojištění v Indii se podílí zaměstnanec i zaměstnavatel rovným dílem. Platí příspěvky ve výši 12 % z hrubé mzdy. Z toho jde 8,3 % do Zaměstnaneckého penzijního fondu a zbytek do Zaměstnaneckého pojišťovacího fondu. Zaměstnanec, jehož měsíční mzda přesahuje 6 500 INR, je ze sociálního pojištění vyloučen.

3.3 Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Indonésii

Osobní důchodová daň je v Indonésii definována zákonem „Income Tax Law 17/2000“⁸, který byl naposledy novelizován zákonem číslo 36/2008. Podle tohoto zákona je rezidentem osoba, která je přítomna v Indonésii více jak 183 dní během období dvanácti měsíců, nebo která zde pobývá během fiskálního roku a má v úmyslu zůstat v Indonésii. Rezidenti jsou zdaňováni na jejich celosvětovém příjmu. Nerezidenti podstupují osobní důchodové dani pouze své příjmy z Indonésie.

Předmětem osobní důchodové daně v Indonésii jsou příjmy ze zaměstnání, obchodní a profesní příjmy, příjmy z kapitálového majetku a další příjmy například z nemovitostí, dividendy, úroky apod. Mezi příjmy, které jsou osvobozeny od daně, patří dědictví a přijaté platby od pojišťovacích společností.

Vůči příjmům lze uplatnit výdaje, které byly vynaložené na jejich dosažení. Základ daně je možné snížit o odpočet na poplatníka ve výši 15 840 000 IDR, o odpočet 1 320 000 IDR za každého na něm závislého přírodního člena rodiny spřízněného pokrevně nebo manželstvím, ne však více jak za tři osoby. Pokud poplatník je ve vztahu manželském,

⁸ Income Tax Law 17/2000. In: *CONSOLIDATION OF LAW OF THE REPUBLIC INDONESIA*. Dostupný také z: <http://www.expatri.or.id/info/2008-IncomeTaxSDSN.pdf>

má navíc nárok na dodatečný odpočet 1 320 000 IDR. Uplatnit si také může pracovní podporu ve výši 5 %, maximálně však 6 000 000 IDR. Odpočitatelné od základu daně jsou také příspěvky zaměstnance do penzijního fondu Jamsostek.

Daňová sazba osobní důchodové daně v Indonésii je klouzavě progresivní a závisí na výšce příjmů. Pohybuje se od 5 % do 30 %. Sazby příslušné jednotlivým příjmovým skupinám jsou konkrétně uvedeny v Tabulce 3.4. Srážkovou daní ve výši 10 % jsou zdaňovány dividendy získané od Indonéských společností. Zisky z akcií kotovaných na indonéské burze podléhají dani ve výši 0,1% z hodnoty transakce a zisky z prodeje pozemků 0,5 % z hodnoty transakce. Příjmy nerezidentů ve formě mezd, dividend, úroků, honorářů, nájemného, výher a ocenění jsou předmětem srážkové daně ve výši 20 %.

Tab. 3.4 Progresivní daňové sazby v Indonésii

Základ daně		Daň (v IDR)	ze základu přesahujícího
od IDR	do IDR		
0	50 000 000	0 +	5 %
50 000 001	250 000 000	2 500 000 +	15 %
250 000 001	500 000 000	32 500 000 +	25 %
500 000 001	-	95 000 000 +	30 %

Zdroj: www.incometaxindia.gov.in

Osoby, jejichž roční příjem je vyšší než nezdanitelný příjem, se musí zaregistrovat a podat roční daňové přiznání. Pro tyto účely je v Indonésii považována za zdaňovací jednotkou rodina, která vystupuje pod jedním daňovým identifikačním číslem. Nositelem daňové povinnosti je zde hlava rodiny. Příjmy jeho manželky a vyživovaných dětí musí být hlášeny na stejném daňovém přiznání a zpravidla se zdaňují společně. Příjem manželky se k manželovu nezahrnuje v případě, že manželka má pouze příjem z jednoho zaměstnání, které nemá nic společného s podnikáním manžela ani nikoho jiného z rodiny. Povinnost podat daňové přiznání je do 31. března následující po konci zdaňovacího období.

Indonésie nemá všeobecný systém sociálního pojištění. Existuje ovšem program sociálního zabezpečení Jamsostek určený pro pracovníky. Zaměstnavatelé mají povinnost zajistit, aby zaměstnanci byli tímto programem zabezpečeni. Jejich příspěvky tvoří 8,74 % z hrubých mezd, z toho 3,7 % je určeno na penzijní pojištění, 3 % na zdravotní péči, 1,74 % na pojištění proti pracovním úrazům a 0,3 % na pojištění smrti. Zaměstnanec přispívá pouze na penzijní pojištění a to 2 % z hrubé mzdy.

3.4 Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Rusku

Legislativa osobní důchodové daně Ruska se nachází v „Tax Code Of The Russian Federation“⁹. Podle zákona jsou rezidentům zdaňovány jejich celosvětové příjmy, přičemž za rezidenta je považována osoba, která v Rusku stráví více jak 183 dní během kalendářního roku. Nerezidenti zdaňují pouze své příjmy dosažené v Rusku.

Předmětem osobní důchodové daně je jakýkoliv příjem v hotovosti nebo v naturáliích získaný poplatníkem. Zákon uvádí následující kategorie zdanitelných příjmů:

- dividendy a úroky,
- pojistné plnění,
- příjmy z autorských práv,
- příjmy z pronájmu,
- příjmy z pronájmu a prodeje majetku,
- příjmy ze zaměstnání a nezávislé činnosti, včetně obchodních příjmů,
- soukromé penze, stipendia a další obdobné příspěvky,
- příjmy z přepravy,
- příjmy z využití potrubí, elektrického vedení, přenosu dat a jiných obdobných služeb.

Od daně jsou osvobozeny například příjmy sociálního charakteru, některé typy úroků, prémiových akcií, státní a obecní cenné papíry, odměny dárcům za odběr krve a jiných biologických materiálů z lidského organismu, alimenty a některé státní dotace a granty.

Příjmy z nezávislé činnosti lze snížit o výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení. Každý poplatník má nárok na standardní odpočet za vyživované dítě. Za každé první a druhé dítě si měsíčně může odečíst ze základu daně 1 400 RUB, za třetí a každé další dítě potom částku 3 000 RUB. Odpočet si poplatník uplatňuje za každý měsíc, dokud jeho kumulované měsíční příjmy v daném roce nedosáhnou částky 280 000 RUB. Na standardní měsíční odpočet 500 RUB a 3 000 RUB mají nárok postižené osoby, veteráni a oběti přírodních katastrof. Základ daně si lze snížit také o sociální odpočty, které celkově nesmí přesáhnout částku 120 000 RUB za rok. Patří zde roční odpočty za charitativní příspěvky do 25 % z příjmů, výdaje na vzdělání poplatníka a dítěte do 24 let, maximálně však

---

⁹ Chapter 23. Personal Income Tax. In: Tax Code Of The Russian Federation. Dostupný také z: <http://www.russian-tax-code.com/PartII/Section8/Chapter23.html>

50 000 RUB za dítě, léčebné výlohy, příspěvky do státem uznaných penzijních fondů a příspěvky doplňkového penzijního pojištění. Příjem dosažený z prodeje majetku, který poplatník vlastnil nejméně po dobu tří let, je od daně osvobozen. Pokud tuto podmínku nesplňuje, má nárok na roční majetkový odpočet, který je v případě nemovitostí maximálně 1 milion RUB a u ostatního majetku činí nejvýše 250 000 RUB. Jestliže poplatník nakupuje nebo se podílí na výstavbě rezidenční nemovitosti, může si uplatnit jednorázový odpočet 2 miliony RUB. V rámci majetkového odpočtu si lze odečíst také úroky z hypotéky. Podnikatelé si od základu daně mohou odečíst náklady vynaložené na dosažení příjmů z podnikání. V případě, že tyto výdaje nejsou schopni podložit dokumenty, mají nárok na profesní odpočet ve výši 20 % z příjmů dosažených podnikáním.

Příjmy jsou v Rusku zdaňovány lineární sazbou daně. Rezidenti svými příjmy podléhají 13 % sazbě daně a nerezidenti 30 % sazbě daně. Dividendy obdržené od ruských firem jsou předmětem srážkové daně ve výši 9 % pro rezidenty a 15 % pro nerezidenty.

Daňové přiznání musí podat rezidenti i nerezidenti, kteří během zdaňovacího období obdrželi alespoň jeden příjem, jenž v Rusku podléhá osobní důchodové dani a zároveň nebyl zdaněn srážkou u zdroje. Podání je nutné nejpozději do 30. dubna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období a daň musí být splacena do 15. června. Podnikatelé, advokáti, notáři a soukromí detektivové jsou povinni podat předběžné a konečné daňové přiznání. Na základě předběžného daňového přiznání, které musí podat do jednoho měsíce a pěti dní po tom, co poprvé dosáhnou příjmů ze své činnosti, jsou jim vypočítány zálohy na dani. Ty jsou splatné vždy 15. června, 15. října a 15. prosince následujícího roku.

Sociální systém v Rusku ukládá zaměstnavateli platit povinné sociální příspěvky ve výši 30 % z mezd zaměstnanců, dokud kumulovaná hodnota jejich mezd nedosáhne 512 000 RUB, a 10 % z mezd přesahující tuto hranici. Příspěvky jsou odváděny do čtyř fondů a to Penzijního fondu, Fondu sociálního zabezpečení a federálního a regionálního Povinného fondu zdravotního pojištění. Zaměstnanec se na povinném sociálním zabezpečení nepodílí. Navíc musí zaměstnavatel za zaměstnance platit příspěvky na pojištění proti pracovnímu úrazu a nemocenské pojištění. Sazby se pohybují od 0,2 % do 8,5 % z celkových mezd v závislosti na předmětu činnosti zaměstnavatele. Sazba 0,2 % je platná pro zaměstnavatele, kteří zaměstnávají převážně nebo pouze administrativní pracovníky.

3.5 Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Thajsku

V Thajsku je osobní důchodová daň upravena hlavním daňovým zákonem „Thailand Revenue Code“¹⁰. Zákon vymezuje rezidenta jako osobu, která pobývá v Thajsku po dobu více jak 180 dní během zdaňovacího období. Rezidenti i nerezidenti jsou zdaňováni na jejich příjmech plynoucích z Thajska. Zahraniční příjmy rezidentů podléhají dani, pouze pokud dorazí do Thajska v roce, ve kterém byly získány. V opačném případě jsou tyto příjmy od daně osvobozeny.

Za předmět osobní důchodové daně v Thajsku jsou považovány jak příjmy v hotovosti, tak v naturáliích, které jsou rozděleny do několika kategorií:

- příjmy ze zaměstnání;
- příjmy získané pronajímáním práce, vykonáváním funkce nebo poskytováním služeb;
- příjmy z goodwillu, autorských práv, frančíz a dalších práv, renty nebo příjmy v podobě ročních plateb obdržené na základě závěti nebo soudního rozhodnutí;
- příjmy ve formě úroků, dividend, premií pro investory, zisků ze sloučení, akvizic nebo zrušení společností, zisků z převodu akcií apod.;
- příjmy z pronájmu majetku;
- příjmy ze svobodného povolání;
- příjmy z podnikání, obchodu, zemědělství, průmyslu, dopravy nebo z jiné činnosti výše neuvedené.

Některé příjmy jsou od osobní důchodové daně osvobozeny. Co se týče příjmů ze zaměstnání, jedná se o denně vyplácený výdělek, cestovné a některé zaměstnanecké výhody. Dále jsou osvobozeny například příjmy získané zděděním nebo příjmy z podílového fondu a příjmy z prodeje investičních jednotek v podílovém fondu.

Základ daně je dále upravován o různé odpočty. Zavedeny jsou osobní odpočty ve výši 30 000 THB za poplatníka a jeho manželku a 15 000 THB za každé vyživované dítě, ne však více jak za tři děti. Poplatník, který má příjem ze zaměstnání, má nárok si odečíst 40 % z hrubého příjmu a to do částky 60 000 THB. Stejný odpočet lze aplikovat na příjmy z autorských práv. Dále si lze snížit příjmy z pronájmu majetku o 10 % a 30 % v závislosti

---

¹⁰ Chapter 3 – Part II Personal Income Tax. In: *Thailand Revenue Code*. Dostupný také z: <http://www.thailandlawonline.com/revenue-code/income-tax-law-in-the-revenue-code>

na tom, o jaký majetek se jedná. Pokud se poplatník stará o své staré rodiče, je mu udělen odpočet 30 000 THB za rok. Za každou postiženou, na něm závislou, osobu si může odečíst 60 000 THB. Dále je mu poskytnut vzdělávací příspěvek ve výši 2 000 THB za každé dítě a umožněn odpočet až 10 % z příjmu za dar na charitu apod. Odpočitatelné jsou také placené příspěvky sociální pojištění.

Daňová sazba osobní důchodové daně je v Thajsku rozdílná podle výšky příjmů. Jedná se o klouzavě progresivní sazbu daně, kdy je zavedeno 5 daňových pásem. Sazby daně pro jednotlivé příjmové skupiny jsou uvedeny v Tabulce 3.5. Poplatníci, jejichž příjem je menší než 150 000 THB, daň neplatí a pokud se jedná o poplatníka staršího šedesáti let, je tato hranice zvýšena na 190 000 THB. Dividendy jsou zdaňovány 10 % srážkovou daní a úroky 15 % srážkovou daní.

Tab. 3.5 Progresivní daňové sazby v Thajsku

Základ daně		Sazba daně
od THB	do THB	
0	150 000	0 %
150 001	500 000	10 %
500 001	1 000 000	20 %
1 000 001	4 000 000	30 %
4 000 001	-	37 %

Zdroj: Thailand Revenue Code

Zákon ukládá povinnost podat daňové přiznání nejpozději do 31. března následujícího roku po skončení zdaňovacího období. V tomto termínu je daň také splatná. Poplatníci, kteří mají příjem z podnikání, pronájmu majetku nebo svobodného povolání, musí navíc podat daňové přiznání ohledně svých příjmů dosažených v prvních šesti měsících v daném roce a zároveň zaplatit daň do 30 září. Tato daň je poté uznatelná vůči roční daňové povinnosti. Manželský pár může být zdaňován společně nebo zvlášť. Tato možnost se týká jejich příjmů ze zaměstnání. V případě, že dosahují jakýchkoliv dalších příjmů, musí být zdaněni společně.

Příspěvky na sociální pojištění v Thajsku platí zaměstnanec i zaměstnavatel ve stejné výši. Oba mají povinnost odvést 5 % z hrubé mzdy zaměstnance do Fondu sociálního zabezpečení, nejvíce však 750 THB za měsíc. Z tohoto pojištění jsou financovány dávky poskytované v případě nemoci, úrazu, stáří, smrti, tělesného postižení, těhotenství a péče o dítě.

3.6 Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Korejské republice

Legislativní úprava osobní důchodové daně je v Korejské republice uvedena v zákoně „Personal Income Tax Act“¹¹. Z tohoto zákona vyplývá, že rezidentem je osoba, která sídlí anebo pobývá v Koreji déle než jeden rok. Přičemž daná osoba v Koreji sídlí v případě, že zde žije s rodinou nebo na jejím území vlastní nemovitost. Rezidentovi jsou zdaňovány jeho celosvětové příjmy a nerezidentovi pouze jeho příjmy dosažené v Koreji.

Předmětem osobní důchodové daně jsou mzdy a platy, dividendy, přijaté úroky, příjmy z pronájmu, příjmy z podnikání, důchody a ostatní příjmy. Od daně jsou osvobozeny příjmy z veřejných fondů, některé úroky a dividendy, příjem z prodeje plodin vypěstovaných na zemědělské půdě, příjem z pronájmu domu, pokud se jedná o jediný dům, který daná osoba vlastní atd.

Základ daně představuje součet jednotlivých druhů příjmů, které je však nutné nejdříve upravit o příslušné odpočty. Příjem z podnikání se snižuje o nezbytné výdaje a ztráty, které je možno si odečíst po dobu 10 let. O nezbytné výdaje se také snižují ostatní příjmy. Vůči příjmům z pronájmu se uplatňuje základní odpočet 40 % a navíc odpočet určité částky, jejíž výše závisí na době pronajímání. Příjmy ve formě mezd a platů jsou snižovány o odpočet, který má podobu regresivní sazby rozdílné podle výše příjmů, jak lze vidět v Tab. 3.6. Podobný systém je použit také u důchodů, avšak sazby se zde pohybují od 100 % do 10 %.

Tab. 3.6 Regresivní sazby odpočtů z mezd a platů v Korejské republice

Hrubá mzda		Odpočet (v KRW)	ze základu přesahujícího
od KRW	do KRW		
0	5 000 000	0 +	80 %
5 000 001	15 000 000	4 000 000 +	50 %
15 000 001	30 000 000	9 000 000 +	15 %
30 000 001	45 000 000	11 250 000 +	10 %
45 000 001	-	12 750 000 +	5 %

Zdroj: Korean Taxation 2012

Základ daně je dále upravován o základní, dodatečné, speciální nebo standardní odpočty. Základní odpočty lze uplatnit na poplatníka rezidenta, na manželku a osoby na něm závislé žijící společně v jedné domácnosti v případě, že jejich příjmy jsou nižší

¹¹ Personal Income Tax Act. In: *Korean Taxation 2012*. Dostupný také z: http://english.mosf.go.kr/upload/ecol/2012/07/FILE_9AF96F_20120724140314_2.pdf

než 1 000 000 KRW. Za každou osobu je tak možné si snížit základ daně o 1 500 000 KRW. Dodatečné odpočty lze uplatnit v případě, že poplatník je starší 70 let nebo postižený a pokud je poplatníkem žena, která je živitelkou rodiny. Tyto odpočty se týkají také poplatníka, který má dítě mladší 6 let nebo se mu v daném roce dítě narodilo anebo dítě adoptoval. V Koreji jsou také zavedeny dodatečné odpočty pro domácnosti s více dětmi, kdy si poplatník navíc může odečíst od základu daně 1 000 000 KRW za dvě děti a 2 000 000 KRW za každé další dítě. Speciální odpočty pak představují odpočty na povinné i nepovinné placené sociální pojistné, na léčebné výlohy, úroky z hypoték a dary. Patří zde také odpočet výdajů na vzdělání a to maximálně do výše 3 000 000 KRW za každé dítě navštěvující mateřskou až střední školu a 9 000 000 KRW za vysokoškolského studenta. V případě, že poplatník nemá nárok na odpočty nebo nemá příjem ze zaměstnání, může si zvolit standardní odpočet. Částku 1 000 000 KRW si uplatní poplatníci s příjmem ze zaměstnání a podnikání a částku 600 000 KRW pak všichni ostatní.

V Koreji se pro zdanění příjmů používá klouzavě progresivní sazba daně. Upravený základ daně je rozdělen do pěti zdaňovacích pásem s příslušnou daňovou sazbou. Toto rozdělení zobrazuje Tab. 3.7. Pokud hodnota dividend a úroků, které poplatník obdrží, je nižší než 40 mil. KRW, jsou tyto příjmy zdaňovány srážkovou daní ve výši 14 %. Samostatně jsou zdaňovány kapitálové zisky.

Tab. 3.7 Progresivní sazby daně v Korejské republice

Základ daně		Daň (v KRW)	ze základu přesahujícího
od KRW	do KRW		
0	12 000 000	0 +	6 %
12 000 001	46 000 000	720 000 +	15 %
46 000 001	88 000 000	5 820 000 +	24 %
88 000 001	300 000 000	15 900 000 +	35 %
300 000 001	-	90 100 000 +	38 %

Zdroj: Korean Taxation 2012

V legislativě Korejské republiky jsou také zavedeny slevy na dani. Má-li poplatník příjmy ze zaměstnání, uplatní si slevu 55 % na dani do 55 000 KRW a slevu 30 % na částku přesahující tuto hranici. Pokud má příjmy z dividend, sníží si vypočtenou daň o daň ze zisku právnických osob v nich zahrnutou. Sleva na dani se vztahuje také na poplatníky, kteří odvádí daň ze zahraničních příjmů jinému státu nebo kterým vznikla určitá ztráta v důsledku přírodní pohromy.

Zdaňovacím obdobím je v Koreji kalendářní rok. Všichni poplatníci jsou povinni podat daňové přiznání a splatit daň do 31. května následujícího roku. V případě, že se rezident chystá natrvalo opustit Koreu, musí podat daňové přiznání ještě před odjezdem.

Korejský systém sociálního zabezpečení se skládá z penzijního pojištění, zdravotního pojištění a pojištění pro případ nezaměstnanosti. Povinnost platit příspěvky má zaměstnanec i zaměstnavatel. Na penzijní pojištění přispívají oba stejnou částkou a to 4,5 % z hrubé mzdy, přičemž výše příspěvku nesmí přesáhnout 168 750 KRW za měsíc. Stejným dílem se podílejí také na zdravotním pojištění částkou ve výši 3,09 % z hrubé mzdy, ne však více jak 2 413 290 KRW za měsíc. Na pojištění pro případ nezaměstnanosti odvádí zaměstnanec 0,55 % ze své hrubé mzdy, zatímco příspěvek zaměstnavatele se pohybuje od 0,8 % do 1,4 % v závislosti na odvětví a počtu zaměstnanců.

3.7 Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Uzbekistánu

V Uzbekistánu je legislativa osobní důchodové daně upravena v zákoníku „Tax Code of the Republic of Uzbekistan“¹². Podle zákona je za rezidenta považována osoba, která pobývá v Uzbekistánu trvale nebo po dobu minimálně 183 dní během kalendářního roku. Rezident zdaňuje své celosvětové příjmy a nerezident pouze příjmy z Uzbekistánu.

Příjmy zdanitelné osobní důchodovou daní v Uzbekistánu tvoří příjmy ze zaměstnání a příjmy z majetku, které zahrnují příjmy z úroků, dividend, autorských práv, z pronájmu a z prodeje majetku v osobním vlastnictví. Dále jsou to příjmy v podobě hmotných statků a ostatní příjmy jako jsou alimenty, stipendia, materiální pomoc od zaměstnavatele nebo charity, výhry v loteriích, ceny a granty. Mezi příjmy osvobozené od daně patří úroky z vkladů, příspěvky na penzijní zabezpečení, odstupné, alimenty a stipendia.

Legislativa Uzbekistánu neumožňuje standardní odpočty. Od daně jsou však osvobozeni někteří poplatníci, a to zcela nebo částečně. Úplnému osvobození podléhají například diplomaté. Poplatníci, kteří jsou osvobozeni částečně, mají nárok na měsíční odpočet v hodnotě čtyřnásobku minimální mzdy. Tento odpočet si můžou uplatnit veteráni, hendikepovaní lidé, vdovci a vdovy s dětmi a ženy s velkým počtem dětí.

Pro zdanění osobní důchodovou daní je zavedena klouzavě progresivní sazba daně. Jednotlivá daňová pásma jsou dána násobky minimální roční mzdy, která je pro rok 2012

---

¹² Division VII. Income tax for physical entities In: *Tax Code of the Republic of Uzbekistan*. Dostupný také z: <https://www.agidata.org/pam/ProfileIndicator.aspx?c=216&i=3131>

stanovena na 755 040 UZS. Sazby daně pro příslušné příjmové skupiny jsou uvedeny v Tab. 3.8.

Tab. 3.8 Progresivní daňové sazby v Uzbekistánu

Základ daně	Sazba daně
méně jak 5 násobek minimální roční mzdy	9 %
od 5 do 10 násobku minimální roční mzdy	16 %
více jak 10 násobek minimální roční mzdy	22 %

Zdroj: Worldwide personal tax guide 2012-2013 - Ernst & Young

Daňová správa ukládá povinnost podat daňové přiznání poplatníkům, kteří mají dva a více příjmů, do 1. dubna následujícího po uplynutí zdaňovacího období, kterým je v Uzbekistánu kalendářní rok. Platbu je nutné provést nejpozději do 1. června.

Na pojištění sociálního zabezpečení v Uzbekistánu přispívá jak zaměstnanec, tak zaměstnavatel. Výše příspěvku zaměstnance je 5,5 % z jeho hrubé mzdy. Zaměstnavatel má povinnost z mezd zaměstnanců odvádět částku ve výši 25 %.

3.8 Osobní důchodová daň a sociální pojištění v České republice

V České republice je osobní důchodová daň upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů¹³, podle kterého je rezidentem fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržuje. Za obvykle zdržující osobu je považována ta, která zde pobývá alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce. Daňová povinnost rezidenta se vztahuje na jeho celosvětové příjmy. Nerezident zdaňuje osobní důchodovou daní pouze své příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky.

Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků, příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu a ostatní příjmy. Z předmětu daně jsou vyloučeny například přijaté úvěry a půjčky nebo příjmy z dědictví. Mezi příjmy od daně osvobozené patří stipendia, sociální dávky, pojistné plnění a náhrady škody.

Základ daně představuje částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.

¹³ Zákon č. 586 ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů (zákon o daních z příjmů). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012. Dostupný také z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/legislativa_metodika_795.html?year=0.

Vůči základu daně je možné uplatnit ztrátu z podnikání, jiné samostatné výdělečné činnosti a z pronájmu. Základ daně lze dále snížit o některé poskytnuté dary, úroky ze stavebního spoření a hypotéky, o pojistné na soukromé životní pojištění a penzijní připojištění se státním příspěvkem po splnění stanovených podmínek a další.

Základ daně snížený o příslušné odpočty a zaokrouhlený na celé sto korun dolů je zdaňován lineární sazbou daně ve výši 15 %. Vypočtená daň je dále upravována o slevy na dani. Poplatník si tak může částku daně snížit o slevu na poplatníka, na manželku a na děti. Na slevu má nárok i v případě, že pobírá invalidní důchod nebo je studentem. V případě slevy na děti může poplatníkovi vzniknout daňový bonus.

Povinnost podat daňové přiznání má fyzická osoba, jejíž roční příjmy přesáhly 15 000 Kč, přičemž se nezohledňují příjmy od daně osvobozené a příjmy zdaňované srážkou u zdroje, nebo vykazuje daňovou ztrátu. Tato povinnost se netýká poplatníka, který má příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky pouze od jednoho zaměstnavatele. Daňové přiznání je nutné podat do tří měsíců po skončení zdaňovacího období, které představuje kalendářní rok. Lhůtu je možné prodloužit na šest měsíců, pokud poplatníkovi daňové přiznání zpracovává a podává daňový poradce.

Sociální pojištění se v České republice skládá z veřejného zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení. Na veřejné zdravotní pojištění, které slouží ke krytí výdajů spojených s financováním nutné zdravotní péče, přispívá zaměstnanec 4,5 % a zaměstnavatel 9 % z hrubé mzdy. Příspěvek na sociální zabezpečení ve výši 6,5 % za zaměstnance a 25% za zaměstnavatele v sobě zahrnuje pojistné na nemocenské pojištění, pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Osoba samostatně výdělečně činná odvádí na veřejné zdravotní pojištění 13,5 % a na sociální zabezpečení 31,5 % z o polovinu sníženého základu daně. V případě, že se rozhodne neplatit nemocenské pojištění, které je pro ni nepovinné, bude příspěvek na sociální zabezpečení činit 29,2 %.

3.9 Osobní důchodová daň a sociální pojištění v Izraeli

Legislativa osobní důchodové daně je v Izraeli ukotvena v zákoně „Income Tax Ordinance 1961“¹⁴. Za rezidenta je považována osoba, jejíž „střed životních zájmů“ se nachází v Izraeli. Udělení statusu rezidenta také ovlivňuje počet dní strávených v Izraeli.

---

¹⁴ Income Tax Ordinance 1961. Dostupný také z: [https://www.financeisrael.mof.gov.il/FinanceIsrael/Docs/En/legislation/FiscalIssues/5721-1961_Income_Tax_Ordinance_\[New_Version\].pdf](https://www.financeisrael.mof.gov.il/FinanceIsrael/Docs/En/legislation/FiscalIssues/5721-1961_Income_Tax_Ordinance_[New_Version].pdf)

Daná osoba zde musí pobývat více jak 183 dní nebo alespoň 30 dní v roce, pokud dohromady v daném roce a dvou předcházejících strávil v Izraeli minimálně 425 dní. Rezidentovi jsou zdaňovány jeho celosvětové příjmy, zatímco nerezidentovi pouze jeho příjmy plynoucí ze zdrojů na území Izraele.

Předmětem daně v Izraeli jsou příjmy ze zaměstnání, příjmy z podnikání, příjmy z dividend, úroků, pronájmů a autorských práv a důchody. Na osvobození určitých druhů zahraničních příjmů mají nárok noví imigranti a vracející se rezidenti, a to po dobu 10 let od jejich příjezdu.

Vůči příjmům z podnikání je možné uplatnit výdaje, které byly vynaložené na jejich dosažení zcela a výhradně v průběhu zdaňovacího období. Co se týče ostatních výdajů, není možné si v Izraeli odečíst například úroky z hypoték, léčebné výlohy a dary.

Sazba osobní důchodové daně je v Izraeli klouzavě progresivní. Podle výše příjmů je zavedeno šest zdaňovacích pásem. Jednotlivá daňová pásma a příslušné daňové sazby jsou uvedeny v Tab. 3.9. Dividendy jsou obecně zdaňovány 25 % sazbou daně. Jedná-li se o významného akcionáře, jehož podíl tvoří více jak 10 %, platí 30 % daň z dividend. Veškeré investice domácností podléhají 25 % sazbě daně.

Tab. 3.9 Progresivní daňové sazby v Izraeli

Základ daně		Sazba daně
od ILS	do ILS	
0	62 400	10 %
62 400	106 560	14 %
106 560	173 160	21 %
173 160	261 360	30 %
261 360	501 960	33 %
501 960	-	48 %

Zdroj: Worldwide personal tax guide 2012-2013 - Ernst & Young

Po zjištění výše daně má poplatník nárok na slevy na dani. Tyto slevy se poskytují ve formě kreditů, přičemž jeden kredit představuje 2 580 ILS pro rok 2012. Poplatník si může uplatnit standardní slevy ve výši 2,25 kreditů na svou osobu a další 0,5 kreditu je-li poplatníkem žena, 1 kredit na každé dítě do 18 let a 1 kredit pokud je samoživitelem. Dále jsou zavedeny nestandardní slevy, které se týkají pouze poplatníků s příjmem ze zaměstnání. Jedná se o slevy určené pro zaměstnance žijící v rozvojové nebo konfliktní zóně, nové imigranty, vojáky propuštěné ze služby a absolventy bakalářského a magisterského studia.

Zdaňovacím obdobím v Izraeli je kalendářní rok. Poplatník má povinnost podat daňové přiznání nejpozději do 30. dubna následujícího roku. Do tohoto termínu je daň také

splatná. Manželé podávají společné daňové přiznání pouze v případě, že jejich příjmy jsou považovány za vzájemně závislé. Jedná se o situaci, kdy jeden z manželů pracuje v podniku, který druhý z manželů vlastní anebo v něm má podstatný podíl.

Systém sociálního zabezpečení se v Izraeli dělí na národní pojištění a zdravotní pojištění. Národní pojištění slouží ke krytí nákladů na příspěvky pro důchodce, ovdovělé osoby, postižené, ženy na mateřské dovolené, nezaměstnané, příspěvky na děti a na vojenskou službu. Na tomto pojištění se podílí zaměstnanec i zaměstnavatel, zatímco zdravotní pojištění si hradí pouze zaměstnanec. Výše jednotlivých příspěvků je uvedena v Tab. 3.10.

Tab. 3.10 Systém sociálního pojištění v Izraeli

Měsíční příjem (v ILS)	Národní pojištění		Zdravotní pojištění	
	zaměstnanec	zaměstnavatel	zaměstnanec	zaměstnavatel
do 5 297	0,4 %	3,45 %	3,10 %	-
od 5 297 do 42 453	7 %	6,5 %	5 %	-

Zdroj: Worldwide personal tax guide 2012-2013 - Ernst & Young

3.10 Komparace legislativních úprav osobní důchodové daně

Mezi legislativními úpravami osobní důchodové daně v Číně, Indii, Indonésii, Rusku, Thajsku, Korejské republice, Uzbekistánu, České republice a Izraeli pro rok 2012 lze nalézt řadu odlišností. Rozdíly je možné najít už v podmínkách pro udělení statusu rezidenta. Ve většině zemí je za rezidenta považována osoba, která v dané zemi pobývá alespoň 183 dní ve zdaňovacím období, avšak v Indii tato doba činí 182 dní, v Thajsku 180 dní a v Korejské republice jeden rok. Indie a Izrael navíc zohledňují i menší počet dnů, pokud daná osoba strávila v zemi určitou dobu v úhrnu za několik let. Zcela jiný pohled pak nabízí Čína, která neudává nutnou dobu pobytu, ale za stěžejní považuje důvod setrvání osoby na jejím území. Od toho se nejspíš odvíjí i rozdílný přístup ke zdaňování příjmů nerezidentů. Ve všech ostatních zemích nerezident podléhá dani pouze příjmy dosaženými na daném území. Jaký příjem bude nerezident zdaňovat v Číně, záleží na délce jeho pobytu.

Předmět daně je v jednotlivých zemích v podstatě totožný, za to příjmy od daně osvobozené jsou různého charakteru. Výraznější odlišnosti lze pozorovat u položek odčitatelných od základu daně. Čína, Thajsko a Korea uplatňují odpočty ve formě procentní srážky z příslušného příjmu. Jediné příjmy ze zaměstnání jsou v Číně snižovány o fixní částku, která je stejná pro všechny rezidenty. Thajsko i Korea pak navíc poskytují ještě odpočty v pevných částkách, které zohledňují sociální situaci poplatníka. Snížení základu

daně v podobě standardních osobních odpočtů není možné v Indii a Uzbekistánu. V Uzbekistánu je poskytován pouze odpočet v hodnotě čtyřnásobku minimální mzdy, na který mají nárok jen určité skupiny osob. V Rusku je ze standardních osobních odpočtů možné uplatnit pouze odpočet na dítě, který je omezen výši příjmů, a odpočet určený postiženým osobám, veteránům a obětem přírodních katastrof. Formou odpočtů je sociální situace poplatníka nejvíce zohledňována v Koreji a v Thajsku. Zde je možné také nalézt odpočet na závislou osobu žijící v jedné domácnosti s poplatníkem, kterou může být například rodič poplatníka. Tento odpočet se nachází také v legislativě Indonésie. Pouze v České republice a v Izraeli je sociální situace poplatníka zohledňována prostřednictvím slev na dani. Také Korea nabízí slevu na dani, která se však odvíjí od výše vypočtené daně.

Většina z porovnávaných zemí užívá pro zdanění příjmů klouzavě progresivní sazbu daně. Stupňovitá progresivní sazba daně se objevuje pouze v Číně. Rusko a Česká republika mají zavedenou lineární sazbu daně. V rámci progresivní sazby daně je v jednotlivých zemích zaveden různý počet daňových pásem, jejichž rozsah je určen výší základu daně v peněžním vyjádření. Výjimkou je Uzbekistán, který má daňová pásma stanovena podle násobku minimální mzdy. V Indii a v Thajsku jsou příjmy spadající do prvního daňového pásma zdaňovány 0 % sazbou daně.

Zdaňovací období je v Indii od 1. dubna do 31. března následujícího roku. V ostatních zemích představuje zdaňovací období kalendářní rok. Daňové přiznání je pak většinou nutné podat do tří měsíců. V Izraeli je však tato doba prodloužena na čtyři měsíce a v Koreji a Rusku na pět měsíců.

4 Komparace osobní důchodové daně pro vybrané typy poplatníků

V této kapitole bude srovnávána osobní důchodová daň v Číně, Indii, Indonésii, Rusku, Thajsku, Korejské republice, Uzbekistánu, České republice a Izraeli. Předmětem komparace bude příjem ze závislé činnosti. Ostatní příjmy spadající do osobní důchodové daně jsou v jednotlivých zemích zdaňovány rozdílně, a tedy by je nebylo možné porovnávat. Při výpočtech bude vycházeno z průměrné roční mzdy, a jelikož její poslední známá hodnota je za rok 2012, bude srovnání provedeno k 31. prosinci roku 2012. Aby byli zohledněni jak nízko příjmoví tak vysoce příjmoví poplatníci pracuje se s násobky průměrné mzdy od 0,5 do 5. Jelikož má každá země svou vlastní měnu, bude srovnání provedeno pomocí ukazatele daňového zatížení podle vztahu (2.4).

V rámci srovnání budou zachyceny různé rodinné situace v zastoupení tří různých poplatníků. Jedná se o tyto poplatníky:

- svobodný poplatník, bez dětí (dále P1);
- ženatý poplatník s manželkou bez příjmu a se dvěma dětmi ve věku 10 a 21 let navštěvující základní a vysokou školu (dále P2);
- poplatník samoživitel se dvěma dětmi ve věku 10 a 21 let navštěvující základní a vysokou školu (dále P3).

4.1 Analýza osobní důchodové daně v rámci jednotlivých zemí

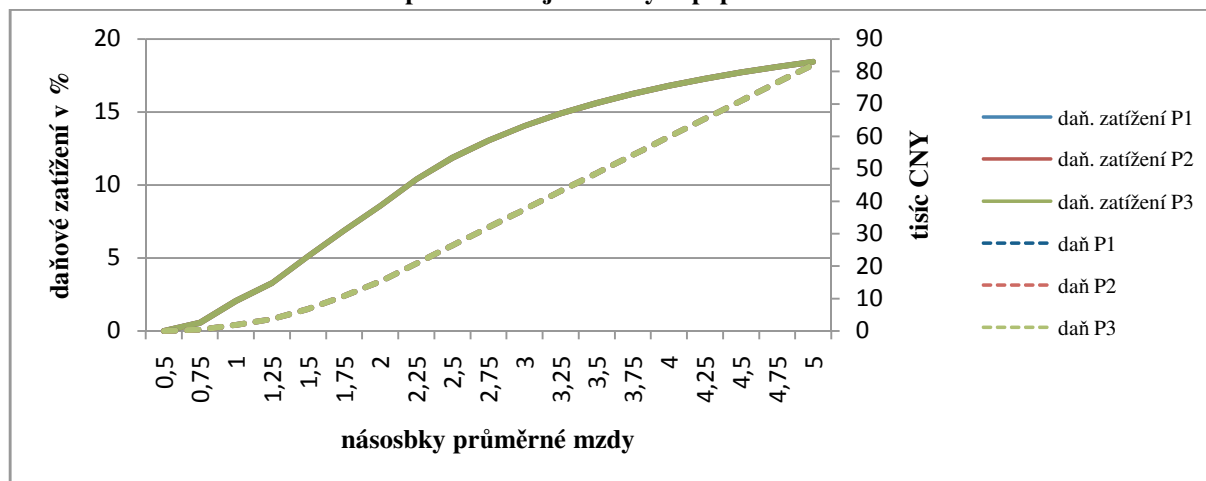
V této podkapitole bude analyzována osobní důchodová daň v jednotlivých zemích. Pro stanovené typy poplatníků bude vypočítána jejich daňová povinnost a daňové zatížení v rozmezí od 0,5 do 5 násobku průměrné roční mzdy. Zjištěné výsledné hodnoty budou následně hodnoceny a porovnávány.

4.1.1 Analýza osobní důchodové daně v Číně

Analýza osobní důchodové daně v Číně byla provedena na základě legislativy popsané v kapitole 3.1. Pro jednotlivé typy poplatníků byla vypočítána výše daňové povinnosti. K výpočtu byla použita roční průměrná mzda, která v roce 2012 činila 89 040 CNY. Nejprve

se od hrubé mzdy odečetl standardní odpočet 3 500 CNY a hodnota povinných příspěvků na sociální pojištění. Takto získaný základ daně byl následně vynásoben příslušnou daňovou sazbou a výsledná hodnota snížena o rychlý odpočet. V Číně je v rámci stupňovité progresivní sazby daně stanoveno sedm daňových pásem podle výše daňového základu.

Graf 4.1 Daňové zatížení a daňová povinnost u jednotlivých poplatníků v Číně

V Grafu 4.1 jsou zobrazeny hodnoty daňového zatížení a daňové povinnosti jednotlivých poplatníků v rozmezí od 0,5 do 5 násobku průměrné roční mzdy. Daňové zatížení i daňová povinnost s růstem příjmů poplatníka rostou. Do prvního daňového pásma spadají poplatníci až s 0,75 násobkem průměrné mzdy, druhé pásmo se týká poplatníků s nejvýše 1,25 násobkem průměrné mzdy, třetí pásmo poplatníků do 1,75 násobku průměrné mzdy. Největší část ze zobrazované oblasti tvoří čtvrté daňové pásmo s 25 % sazbou daně a to od 2 do 5 násobku průměrné mzdy. V tomto úseku lze pozorovat pomalejší tempo růstu, které se postupně snižuje.

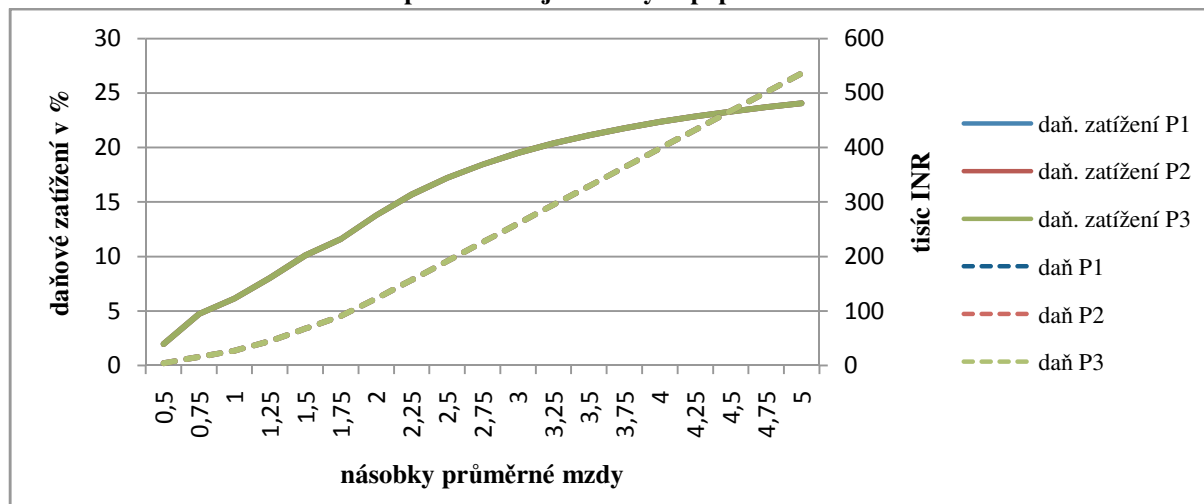
Z Grafu 4.1 je dále zřejmé, že zdanění jednotlivých typů poplatníků je totožné. Legislativa Číny totiž neumožňuje žádné odpočty ani slevy zohledňující sociální situaci poplatníka.

4.1.2 Analýza osobní důchodové daně v Indii

Osobní důchodová daň v Indii byla analyzována na základě legislativy uvedené v kapitole 3.2. Výpočet byl proveden pomocí průměrné roční mzdy, která dosahovala v roce 2012 částky 445 520 INR. Základ daně je možné zjistit po odečtení odčitatelných

položek od hrubé mzdy. V Indii se používá klouzavě progresivní sazba daně. Jsou zavedena čtyři zdaňovací pásma s příslušnými daňovými sazbami.

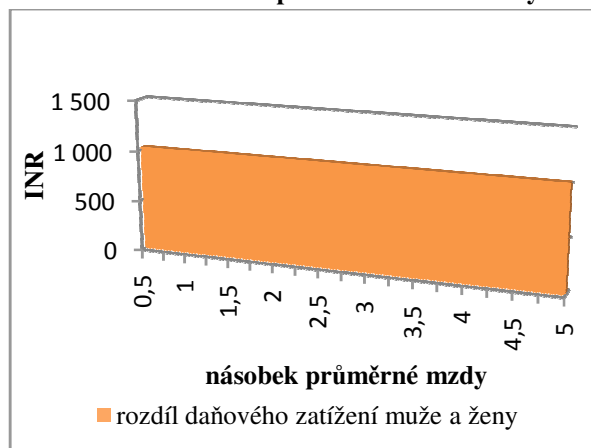
Graf 4.2 Daňové zatížení a daňová povinnost u jednotlivých poplatníků v Indii

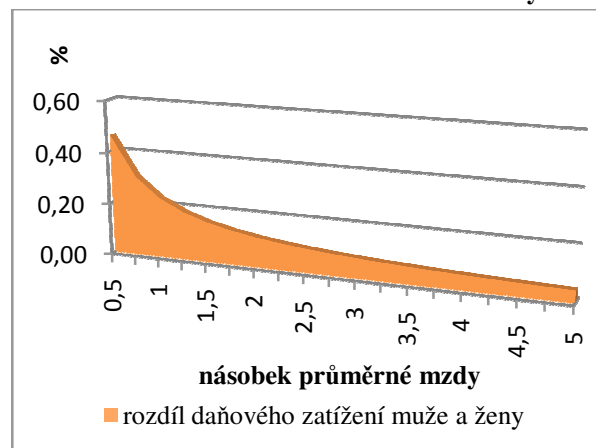
Z Grafu 4.2 lze vidět rostoucí vývoj daňového zatížení a daňové povinnosti. Avšak míra růstu daňového zatížení s rostoucím příjmem klesá. Poplatníci se do výše průměrné mzdy pohybují ve druhém zdaňovacím pásmu, od 1,25 násobku se dostávají do 3. pásma a od dvounásobné průměrné mzdy do 4. pásma. Daňové zatížení dosahuje v zobrazované oblasti nejvýše 24,06 %.

Mezi jednotlivými poplatníky v tomto případě není žádný rozdíl. Důvodem je, že děti ani manželka bez příjmů se v Indii při výpočtu osobní důchodové daně nezohledňují. Rozdíl však lze najít mezi zdaněním příjmů muže a ženy. Tento rozdíl je zobrazen v Grafech 4.3 a 4.4.

Graf 4.3 Rozdíl daňové povinnosti muže a ženy

Graf 4.4 Rozdíl daňového zatížení muže a ženy

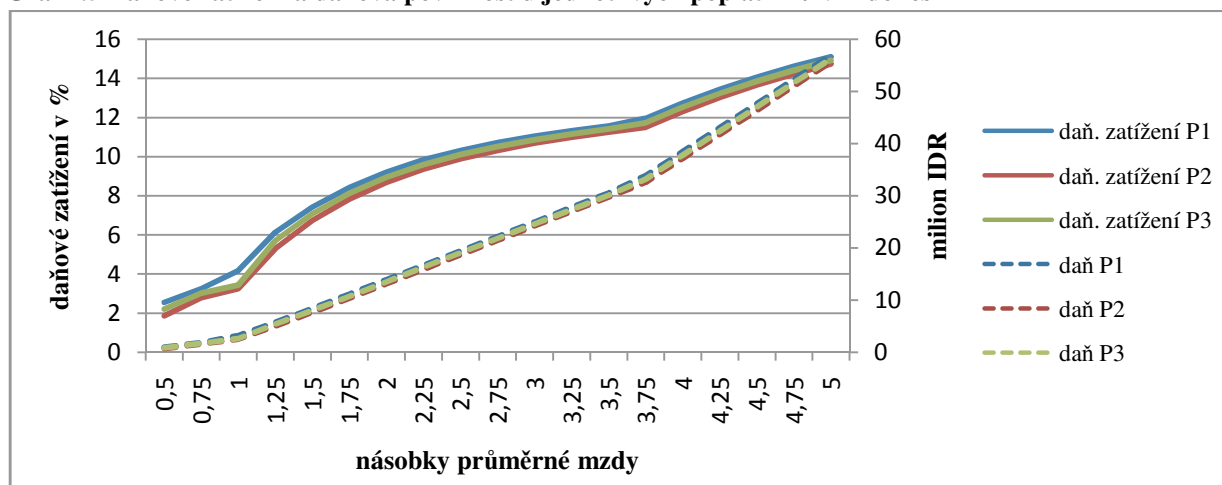

Zdaňování příjmů muže a ženy se liší tím, že u žen je rozšířeno první zdaňovací pásmo o 10 000 IDR, tedy na 190 000 IDR základu daně. Výsledkem toho je, že ženy mají menší daňovou povinnost než muži o 1 030 IDR. Toto zvýhodnění pak nejvíce pocítí ženy s nižšími příjmy.

4.1.3 Analýza osobní důchodové daně v Indonésii

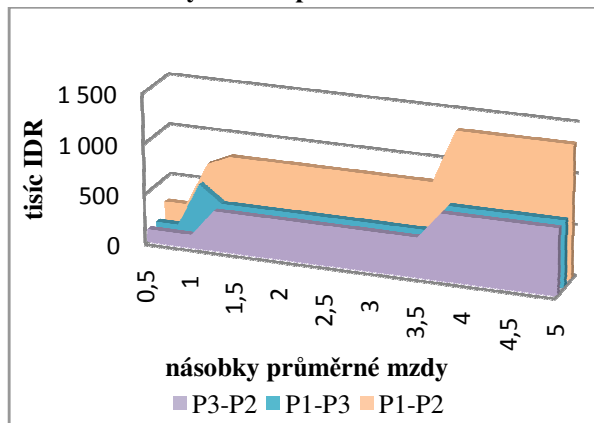
Při analýze osobní důchodové daně v Indonésii je vycházeno z legislativy přibližně v kapitole 3.3. Pro výpočet daňové povinnosti poplatníků byla použita průměrná roční mzda za rok 2012 ve výši 75 445 500 IDR. Po snížení hrubé mzdy o odčitatelné položky vznikne daňový základ, ze kterého je následně vypočtena daň. V Indonésii je zavedena klouzavě progresivní sazba daně, kdy poplatníci jsou podle výše základu daně rozděleni do čtyř daňových pásem s příslušnou sazbou.

Graf 4.5 Daňové zatížení a daňová povinnost u jednotlivých poplatníků v Indonésii

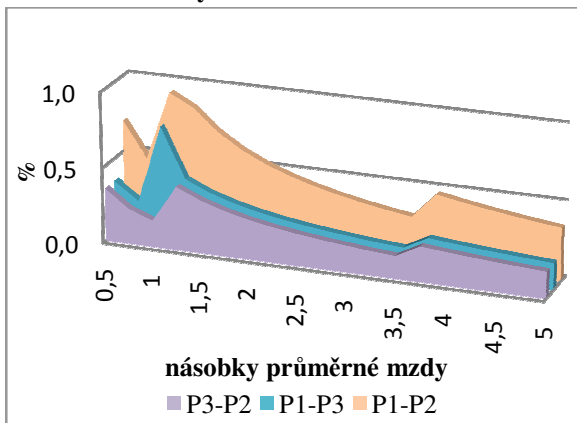

Z Grafu 4.5 je zřejmé, že daňové zatížení i daňová povinnost se zvyšujícím se příjmem po celou dobu roste s různou intenzitou. Lze tedy vyzorovat oblasti daňových pásem, kdy druhé pásmo začíná ve výši průměrné mzdy a třetí při 3,75 násobku průměrné mzdy. Vývoj a výše daňového zatížení a daňové povinnosti se u jednotlivých poplatníků nepatrně liší. Tyto rozdíly jsou zobrazeny v následujících Grafech 4.6 a 4.7.

Graf 4.6 Rozdíly daňové povinnosti

Graf 4.7 Rozdíly daňového zatížení

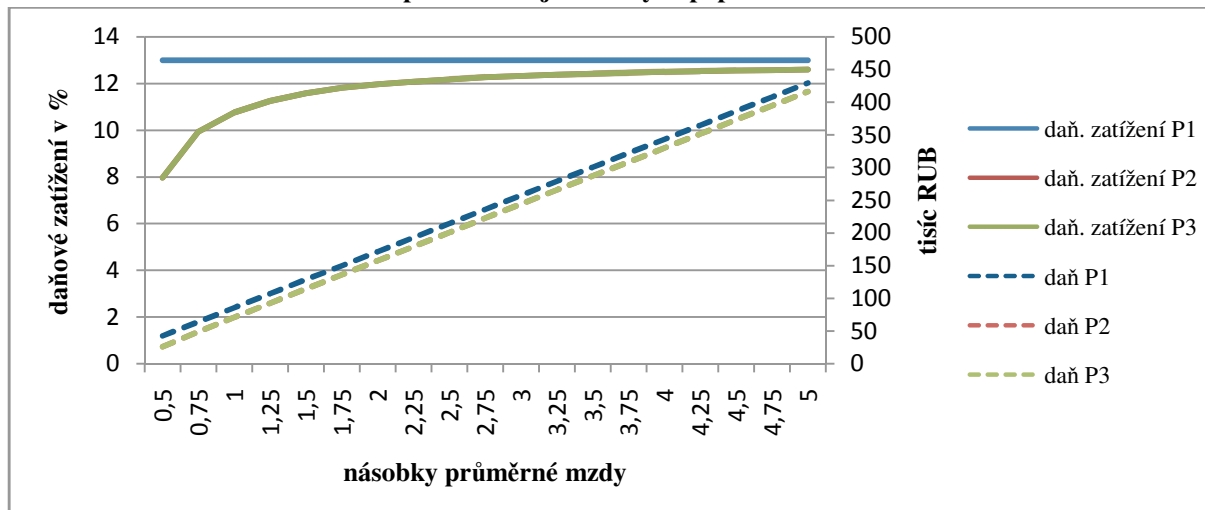

Největší rozdíl lze vyzorovat mezi svobodným poplatníkem P1 a ženatým poplatníkem P2. Jelikož poplatník P2 si navíc snižuje základ daně o odpočty na děti, na manželku bez příjmu a za to, že žije v manželství. Díky tomuto snížení se navíc dostává do druhého zdaňovacího pásma až při 1,25 násobku průměrné mzdy. Rozdíly mezi poplatníky P1 a P3 a poplatníky P3 a P2 jsou o polovinu nižší než předchozí případ. Větší výkyv lze vidět pouze při průměrné mzdě u rozdílu mezi poplatníky P1 a P3.

4.1.4 Analýza osobní důchodové daně v Rusku

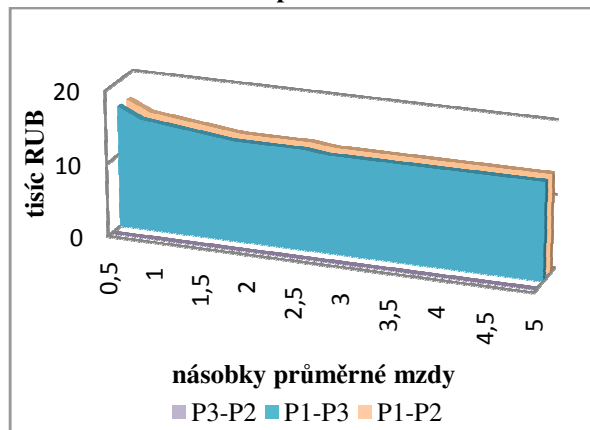
Výpočet osobní důchodové daně v Rusku byl proveden pomocí legislativy popsané v kapitole 3.4. Vycházeno bylo z průměrné roční mzdy za rok 2012, která činila 660 530 RUB. Základ daně, ze kterého je následně vypočítána daň, odpovídá hrubé mzdě snížené o odčitatelné položky. V Rusku je zavedena lineární sazba daně ve výši 13 %.

Graf 4.8 Daňové zatížení a daňová povinnost u jednotlivých poplatníků v Rusku

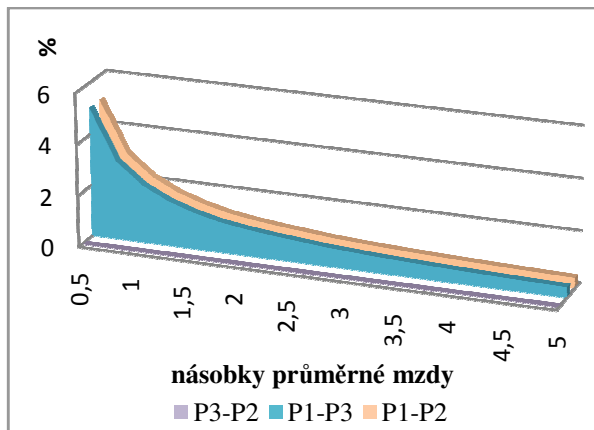

V Grafu 4.8 lze vidět rostoucí lineární průběh daňové povinnosti poplatníků. V případě svobodného bezdětného poplatníka P1 je daňové zatížení stejné pro všechny úrovně příjmů. Jinak je tomu u poplatníků P2 a P3, jejichž průběh je totožný. Daňové zatížení má zde rostoucí charakter. Nejrychlejší nárůst lze vyzorovat při nižších hodnotách příjmu a postupně dochází k jeho zpomalování, až je křivka téměř lineární. Rozdíly mezi jednotlivými poplatníky jsou podrobněji zobrazeny v Grafech 4.9 a 4.10.

Graf 4.9 Rozdíl daňové povinnosti

Graf 4.10 Rozdíl daňového zatížení

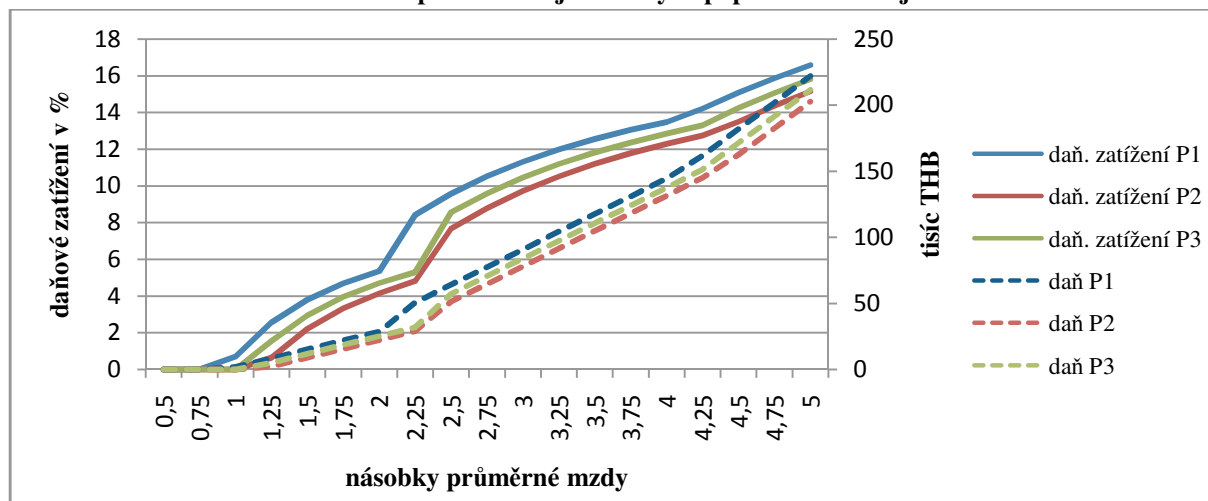

Rozdíl mezi poplatníky P3 a P2 je nulový, jelikož oba uplatňují stejné odpočty od hrubé mzdy. Jedná se o odpočet na děti a také si snižují základ daně o výdaje na jejich vzdělání. Rozdíl daňové povinnosti poplatníka P1 od ostatních poplatníků se pohybuje od 16 640 do 13 364 RUB. Pokles je způsoben odpočtem na děti, jejichž výše s rostoucím příjmem klesá. Nejméně je tedy osobní důchodovou daní zatížen poplatník s dětmi s nízkým příjmem.

4.1.5 Analýza osobní důchodové daně v Thajsku

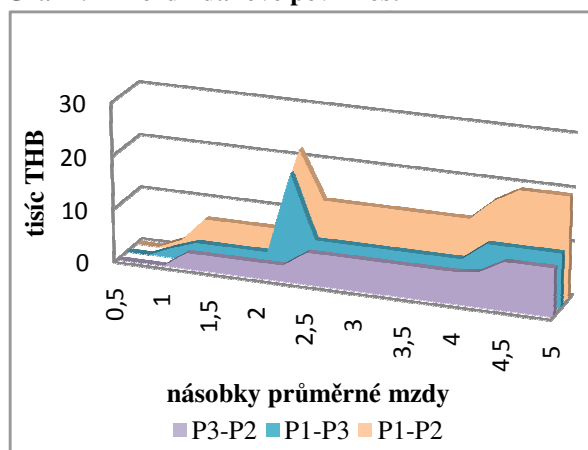
Osobní důchodová daň v Thajsku byla analyzována na základě legislativy popsané v kapitole 3.5. K výpočtu byla použita průměrná roční mzda, která v roce 2012 činila 267 750 THB. Hrubá mzda byla nejprve snížena o příslušný odpočet ve výši 40 % a následně se uplatnily osobní odpočitatelné položky a odpočet placených příspěvků na sociální pojištění. Na obdržený základ daně byla použita klouzavě progresivní sazba daně v závislosti na jeho výši.

Graf 4.11 Daňové zatížení a daňová povinnost u jednotlivých poplatníků v Thajsku

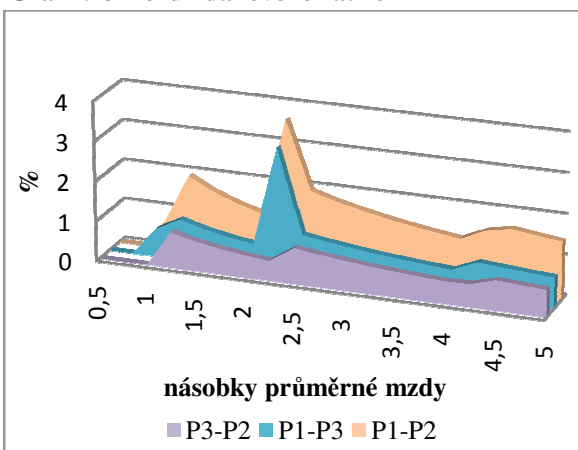

Graf 4.11 zobrazuje vývoj daňového zatížení a daňové povinnosti jednotlivých poplatníků. Křivky znázorňovaných veličin jsou ze začátku lineární a dosahují nulových hodnot, jelikož poplatníci spadající do prvního daňového pásma jsou v Thajsku od daně osvobozeni. Dále lze pozorovat konkávní vývoj daňového zatížení v jednotlivých zdaňovacích pásmech, kterých poplatníci dosahují v různé výši příjmu. Nejvíce je daní zatížen poplatník P1 a nejméně poplatník P2. Rozdíly mezi poplatníky jsou zde dosti patrné a podrobněji jsou zobrazeny v Grafech 4.12 a 4.13.

Graf 4.12 Rozdíl daňové povinnosti

Graf 4.13 Rozdíl daňového zatížení

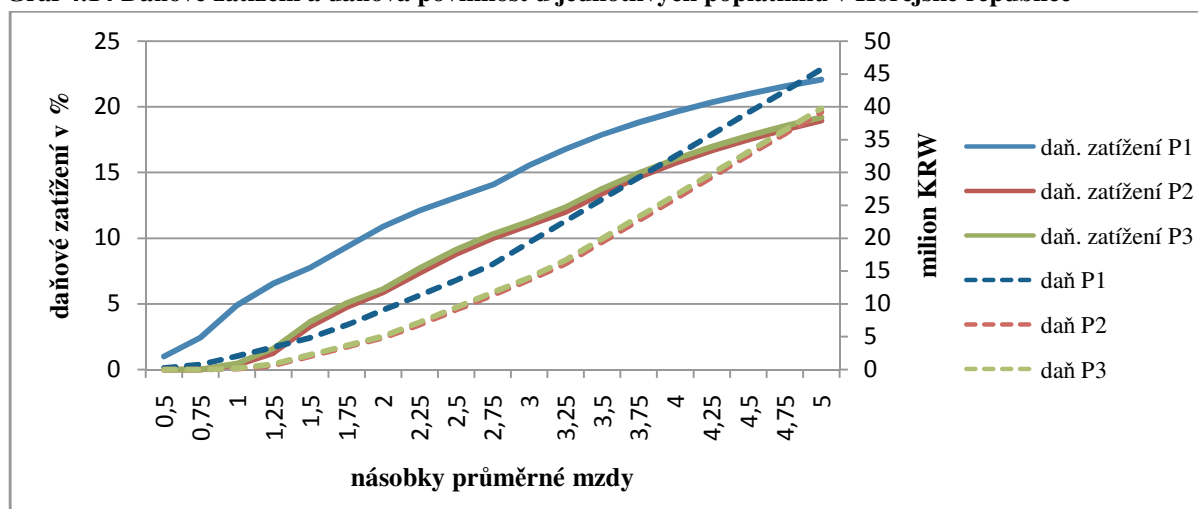
Největší rozdíl ve zdanění je mezi poplatníkem P1 a P2, jelikož poplatník P2 si navíc uplatňuje odpočty na manželku, na děti a na jejich vzdělání. Díky těmto odpočtům se poplatník P2 zařazuje do dalšího zdaňovacího pásma o 0,25 násobek průměrné mzdy později než poplatník P1. Podobně je tomu u poplatníka P3 až na čtvrté daňové pásmo, do kterého vstupuje stejně jako poplatník P1. Největší rozdíly tak lze nalézt právě při odlišných

přechodech mezi zdaňovacími pásmy. Při 2,5 násobku průměrné mzdy je poplatník P1 zatížen daní o 3,61 % více než poplatník P2. Na základě těchto pozorování lze říci, že sociální situace má značný vliv na výši daňové povinnosti.

4.1.6 Analýza osobní důchodové daně v Korejské republice

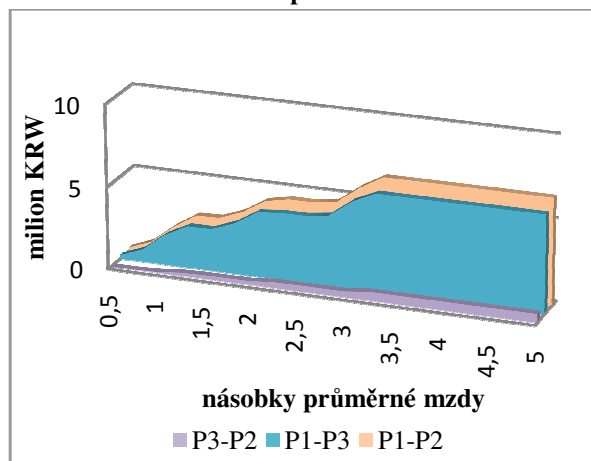
Analýza osobní důchodové daně v Korejské republice byla provedena pomocí legislativy přibližné v kapitole 3.6. Průměrná roční mzda užitá při výpočtu činí 41 403 775 KRW pro rok 2012. Základ daně se zjistí snížením hrubé mzdy o odpočty. V první řadě se uplatní odpočet daný regresní sazbou podle výše mzdových příjmů a následně základní, dodatečné a speciální odpočty. Pro výpočet daně se použije klouzavě progresivní sazba daně. Výslednou hodnotu je nutné ještě snížit o slevu na dani.

Graf 4.14 Daňové zatížení a daňová povinnost u jednotlivých poplatníků v Korejské republice

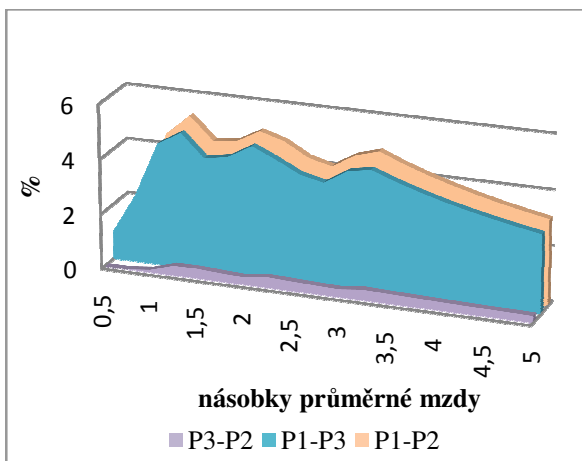

Z Grafu 4.14 lze vidět, že daňové zatížení a daňová povinnost s výškou mzdových příjmů rostou v podobném tempu. U poplatníků P2 a P3 je při 0,5 a 0,75 násobku průměrné mzdy daňová povinnost nulová, jelikož výše odpočtů přesahuje velikost přijaté mzdy. Výrazná je odlišnost mezi poplatníkem P1 a zbylými dvěma poplatníky, kterým hodnota odpočtů umožňuje vstupovat do vyšších daňových pásem až o 0,5 násobek průměrné mzdy později. Poplatník P1 se nachází ve druhém daňovém pásmu od 0,75 násobku průměrné mzdy, ve třetím daňovém pásmu od 1,75 násobku a ve čtvrtém daňovém pásmu od 2,75 násobku. Rozdílné hodnoty daňového zatížení a daňové povinnosti jednotlivých typů poplatníků jsou zobrazeny v Grafech 4.15 a 4.16.

Graf 4.15 Rozdíl daňové povinnosti

Graf 4.16 Rozdíl daňového zatížení

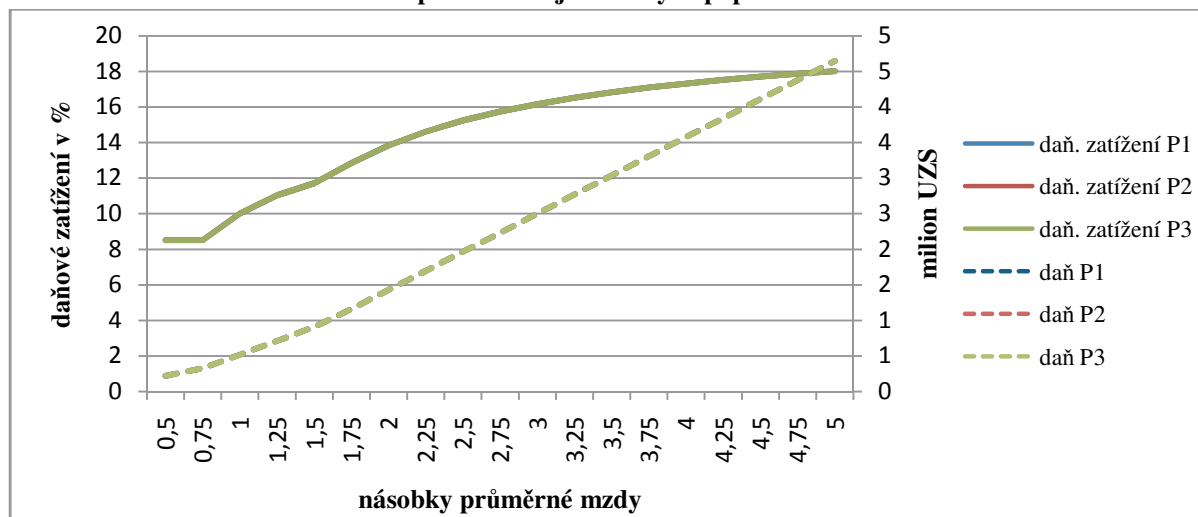

Poplatník P2 má při výpočtu daně nárok na odpočty na poplatníka, na manželku, na děti a na dodatečný odpočet pro domácnost s více dětmi. Dále si může snížit základ daně o výdaje na vzdělání dětí a hodnotu placených příspěvků na sociální pojištění. Jelikož si poplatník P1 uplatňuje pouze odpočet na poplatníka a odpočet příspěvků na sociální pojištění, vzniká mezi těmito poplatníky značný rozdíl, a to až 6 475 000 KRW. Tato částka se od 3,25 násobku hrubé mzdy nemění, protože příspěvky na sociální pojištění od této výše příjmů dosahují maximální hodnoty a dochází tak ke snižování daňového zatížení. Největší rozdíl v daňovém zatížení vzniká při 1,25 násobku hrubé mzdy ve výši 5,28 %. Z Grafů 4.15 a 4.16 lze vidět, že rozdíl mezi zdaněním poplatníků P2 a P3 je minimální. Ten je dán tím, že poplatník P3 oproti poplatníku P2 nemá nárok na odpočet na manželku. Na základě těchto informací lze soudit, že Korea hodně zohledňuje sociální situaci poplatníků a prostřednictvím nižšího zdanění se snaží podporovat rodiny, jejich rozrůstání a vzdělávání dětí.

4.1.7 Analýza osobní důchodové daně v Uzbekistánu

Podkladem pro analýzu osobní důchodové daně v Uzbekistánu byla legislativa uvedená v kapitole 3.7. Výpočet byl provedený pomocí průměrné roční mzdy, která v roce 2012 dosahovala 5 158 730 UZS. Základ daně odpovídá hrubé mzdě snížené o případný odpočet a příspěvky na sociální zabezpečení. V legislativě Uzbekistánu je zavedena klouzavě progresivní sazba daně, která je rozdílná pro tři daňová pásma stanovená podle daňového základu, jehož výše je určena násobky minimální roční mzdy.

Graf 4.17 Daňové zatížení a daňová povinnost u jednotlivých poplatníků v Uzbekistánu

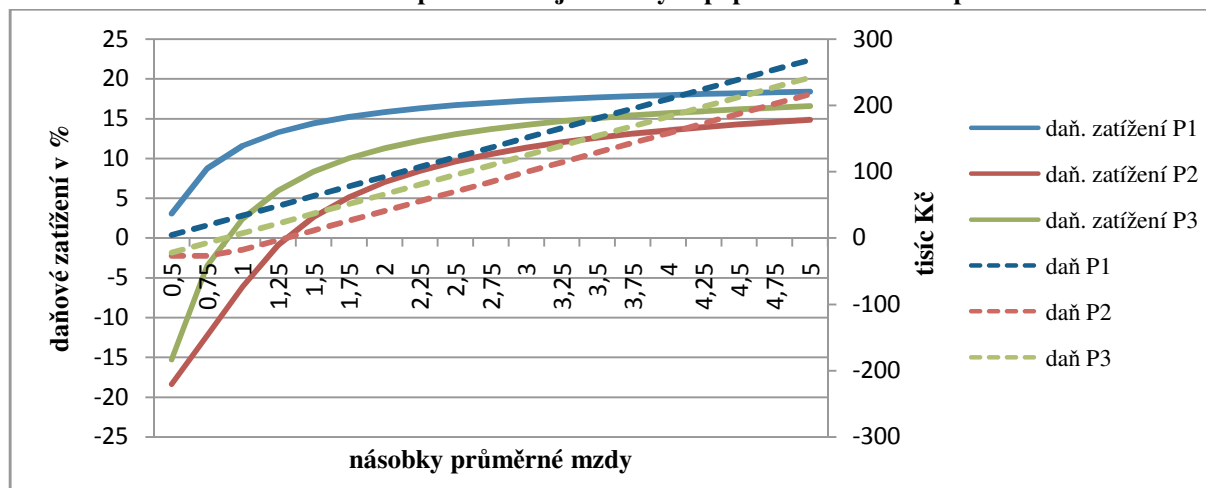

V Grafu 4.17 lze vidět, že daňové zatížení a daňová povinnost se zvyšujícím se příjmem poplatníka roste. Daňové zatížení začíná na 8,51 % a má pomalejší tempo růstu než ostatní země, které se s výškou příjmů dále snižuje. U 5 násobku hrubé mzdy má pak skoro lineární průběh. Z Grafu 4. 17 je také zřejmé, že poplatník se pohybuje v prvním daňovém pásmu do 0,75 násobku hrubé mzdy a ve druhém daňovém pásmu do 1,5 násobku. Všichni poplatníci s vyšším příjmem se nacházejí ve třetím zdaňovacím pásmu, které představuje největší část v zobrazované oblasti. Dále lze vypořizovat, že ve zdanění jednotlivých typů poplatníků není rozdíl. Důvodem je, že legislativa Uzbekistánu neumožňuje žádné odpočty, které by si tito poplatníci mohli uplatnit. Jediný možný odpočet ve výši čtyř násobku minimální mzdy je určen pouze pro sociálně slabé a znevýhodněné osoby.

4.1.8 Analýza osobní důchodové daně v České republice

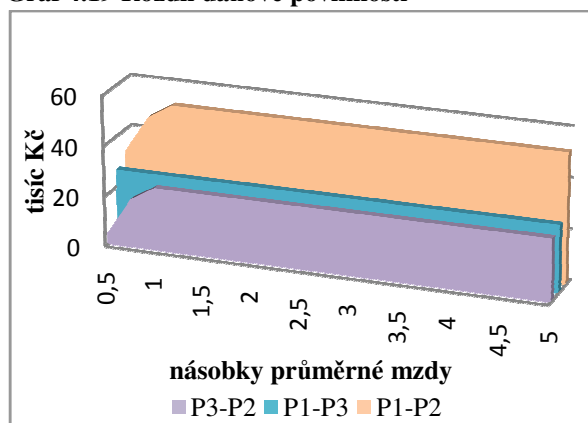
Analýza osobní důchodové daně v České republice byla provedena na základě legislativy popsané v kapitole 3.8. Při výpočtu byla použita průměrná roční mzda, která byla v roce 2012 ve výši 291 828 Kč. Základ daně tvoří hrubá mzda navýšena o příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem ve výši 34 %. Pro výpočet daně je stanovena lineární sazba ve výši 15 %. Zjištěná daň je dále snižována o slevy na dani.

Graf 4.18 Daňové zatížení a daňová povinnost u jednotlivých poplatníků v České republice

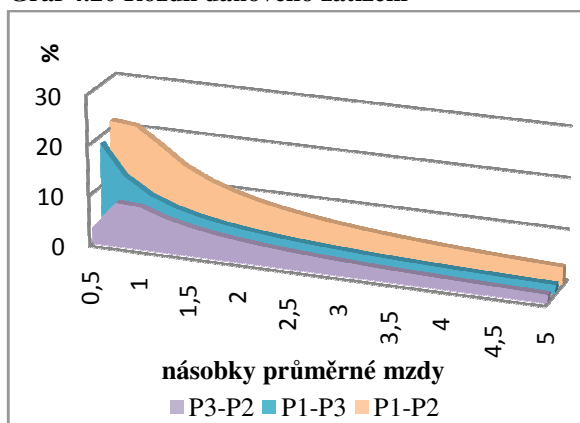

Graf 4.18 zobrazuje vývoj daňového zatížení a daňové povinnosti jednotlivých poplatníků při různé výši mzdových příjmů. Křivka daňového zatížení má konkávní tvar, kdy jeho tempo růstu s výškou mzdy klesá, což znamená, že slevy na dani nejvíce pocítí poplatníci s nízkým příjmem. Daňové zatížení a daňová povinnost poplatníků P2 a P3 začíná v záporných hodnotách. Příčinou je daňový bonus, na který mají poplatníci právo, pokud částka daňového zvýhodnění na dítě je vyšší než daň již snížená o ostatní slevy na dani. Daňová povinnost je lineárně rostoucí. V případě poplatníka P2 je daňová povinnost při 0,5 a 0,75 násobku stejná, jelikož už hodnota slev na dani na poplatníka a na manželku je vyšší než vypočtená daň a poplatník nemá nárok na tuto přesahující částku. Rozdíly mezi jednotlivými poplatníky jsou zcela patrné a blíže jsou zachycené v Grafech 4.19 a 4.20.

Graf 4.19 Rozdíl daňové povinnosti

Graf 4.20 Rozdíl daňového zatížení

Největší rozdíl lze nalézt mezi poplatníky P1 a P2, jelikož poplatník P1 si uplatňuje pouze daňovou slevu na poplatníka, zatímco poplatník P2 má navíc nárok na slevu na manželku a na děti. Zprvu je rozdíl nižší, jelikož, jak už bylo výše zmíněno, poplatník P2 si

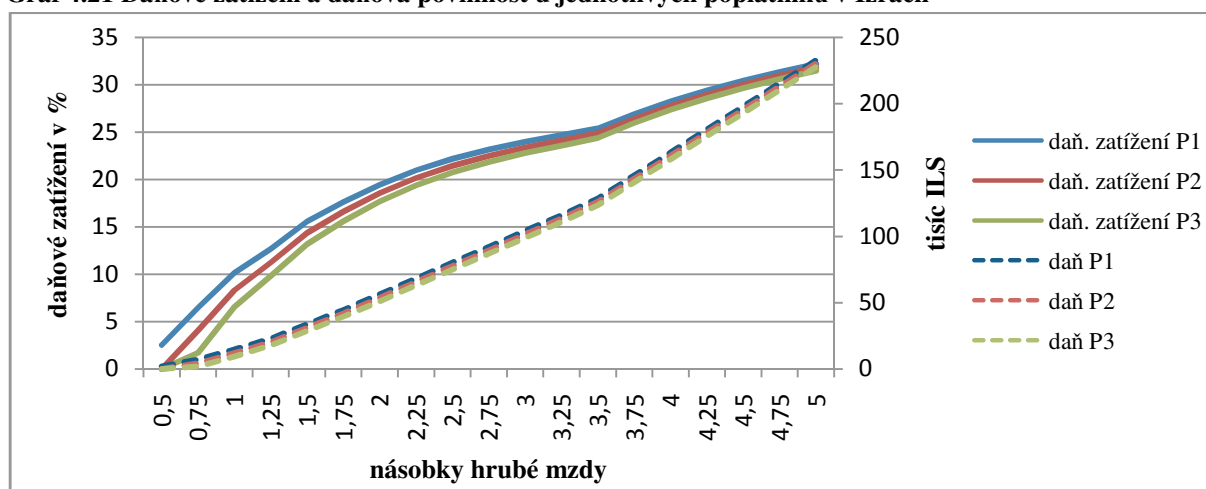

při 0,5 a 0,75 násobku průměrné mzdy nemůže uplatnit celou hodnotu slev. Dále je rozdíl stejný ve výši 51 648 Kč. Podobný průběh je u poplatníků P2 a P3. Odlišnost mezi jejich daňovou povinností je dána hodnotou slevy na manželku, na kterou nemá poplatník P3 nárok. Výše daně, kterou hradí poplatník P1 je oproti poplatníku P3 vždy vyšší o 26 808 Kč. Největší rozdíl mezi poplatníky v daňovém zatížení vzniká při nízkých mzdových příjmech.

4.1.9 Analýza osobní důchodové daně v Izraeli

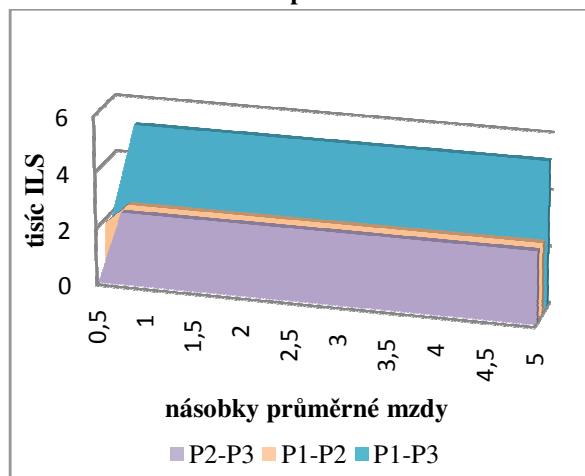
Osobní důchodová daň v Izraeli byla analyzována na základě legislativy uvedené v kapitole 3.9. V roce 2012 průměrná roční mzda dosahovala výše 144 720 ILS. V Izraeli základ daně odpovídá hrubé mzdě. Pro výpočet daně se použije klouzavě progresivní daňová sazba, která je rozdílná v rámci šesti daňových pásem. Získaná částka se dále snižuje o slevy na dani ve formě kreditů.

Graf 4.21 Daňové zatížení a daňová povinnost u jednotlivých poplatníků v Izraeli

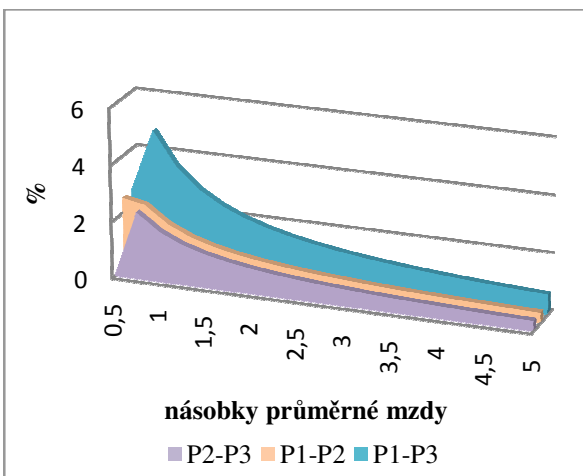

Z Grafu 4.21 lze vidět rostoucí průběh daňového zatížení a daňové povinnosti s rostoucím příjmem poplatníka. Daňová povinnost poplatníků P2 a P3 je pro 0,5 násobek průměrné mzdy po uplatnění slev na dani nulová. Poplatníci se při 0,5 násobku průměrné mzdy nacházejí v druhém daňovém pásmu, do třetího daňového pásma spadají od 0,75 násobku, do čtvrtého daňového pásma od 1,25 násobku, do pátého daňového pásma od 2 násobku a do šestého daňového pásma od 3,5 násobku. V Grafu 4.21 lze také pozorovat výraznější rozdíly v daňovém zatížení jednotlivých typů poplatníků, které se s výškou mzdových příjmů snižují. V tomto případě je nejméně daňově zatížen poplatník P3. Rozdíly mezi poplatníky jsou dále přiblíženy v Grafech 4.22 a 4.23.

Graf 4.22 Rozdíl daňové povinnosti

Graf 4.23 Rozdíl daňového zatížení

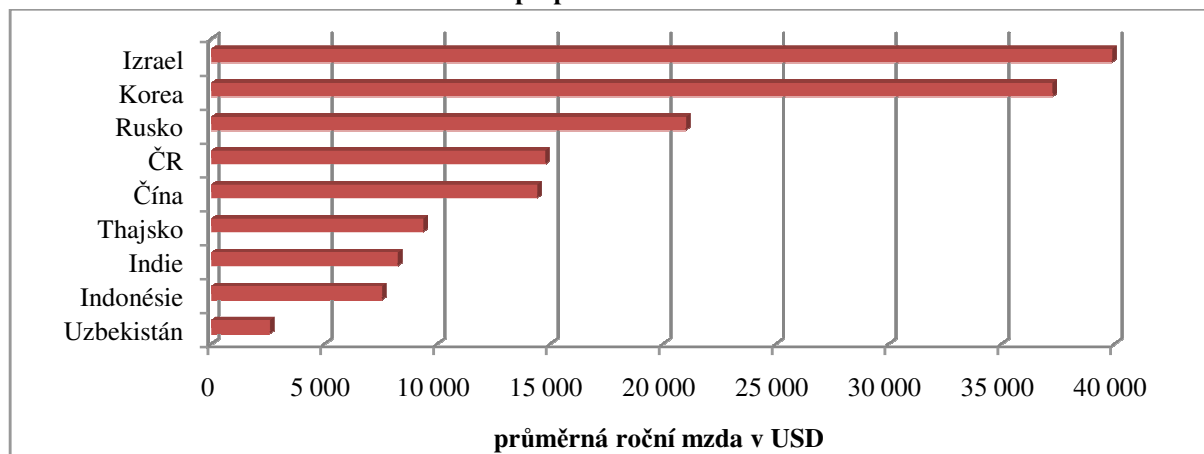
Kromě 0,5 násobku průměrné mzdy, kdy poplatníci P2 a P3 daň neplatí, jsou rozdíly mezi jednotlivými poplatníky stejné pro všechny mzdové příjmy. Daňová povinnost poplatníků se liší pouze výší slev, které si mohou uplatnit. Rozdíl mezi poplatníky P1 a P3 dělá sleva na dítě do 18 let a na poplatníka samoživitele v hodnotě 5 160 ILS. V ostatních případech se zdanění poplatníků liší o 2 580 ILS. V Izraeli není zohledňována manželka bez příjmů, ale zato je daňově zvýhodněn poplatník samoživitel.

4.2 Komparace daňového zatížení osobní důchodovou daní u vybraných poplatníků

Tato kapitola je zaměřená na komparaci osobní důchodové daně podle výše definovaných poplatníků P1, P2 a P3. Srovnáváno bude jejich daňové zatížení dosahované v jednotlivých zemích při mzdových příjmech ve výši 0,5 až 5 násobku průměrné mzdy. Následně bude zkoumáno, jakou část hrubého mzdového příjmu ve výši průměrné mzdy a dvojnásobku průměrné mzdy tvoří čistá mzda, daň a příspěvky na sociální pojištění. Zhodnocen bude také základ daně, jehož výše a možné úpravy v jednotlivých zemích mají vliv na výslednou hodnotu daňové povinnosti.

Komparace bude provedena na základě výpočtů daňové povinnosti v jednotlivých zemích. Při výpočtech je vždy vycházeno z průměrné roční mzdy za rok 2012. Pro srovnání jsou tyto mzdy přepočteny na americký dolar a zobrazeny v Grafu 4.24.

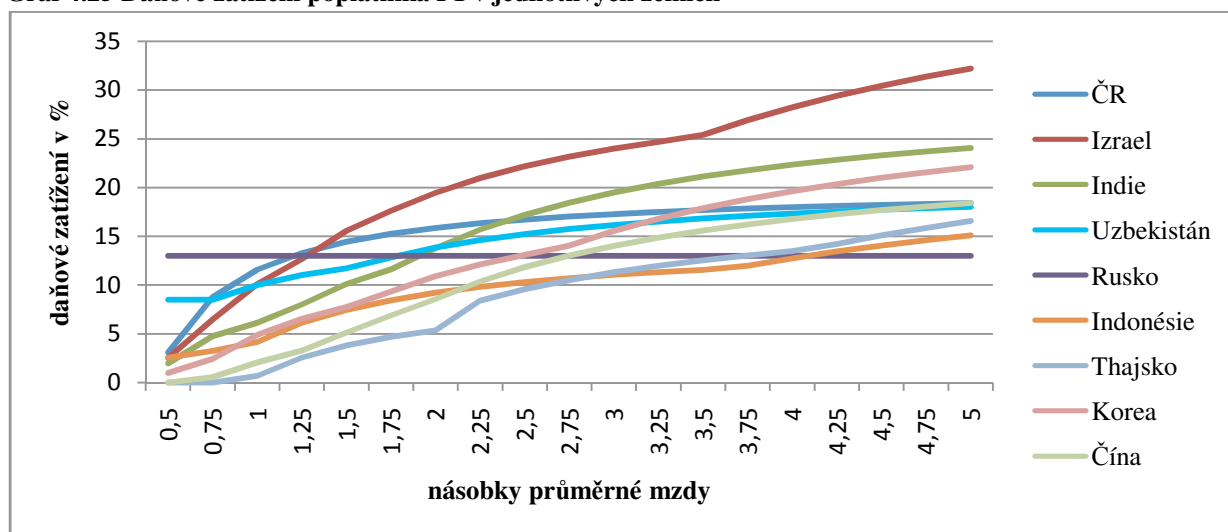
Graf 4.24 Průměrná roční mzda v roce 2012 přepočtená na USD

4.2.1 Komparace daňového zatížení osobní důchodovou daní u poplatníka P1

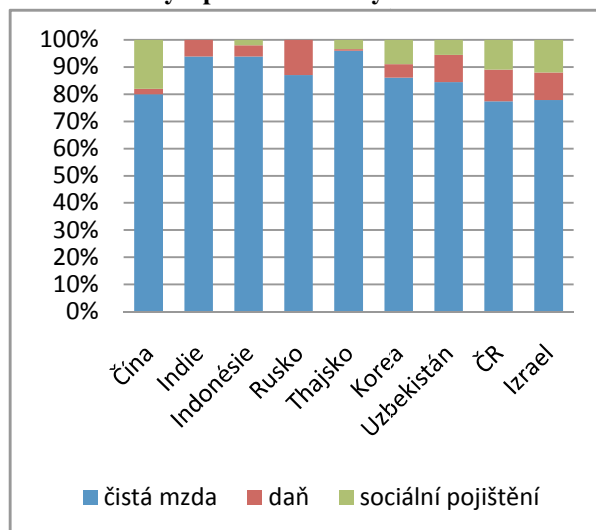
V této kapitole je srovnávána osobní důchodová daň, kterou je zatížen poplatník P1, jenž je svobodný a bez dětí. Ke zdanění tohoto typu poplatníka jednotlivé země přistupují různým způsobem. Při výpočtu daňové povinnosti jsou v Číně, Thajsku a Koreji sníženy mzdové příjmy o určitou hodnotu stanovenou fixně nebo procentně. Thajsko a Korea pak navíc poskytují ještě odpočty od základu daně na poplatníka. Tento odpočet lze nalézt také v Indonésii, kde je možné si ještě snížit základ daně o pracovní podporu ve výši 5 % hrubé mzdy. V České republice a Izraeli má poplatník P1 nárok na daňovou slevu na poplatníka. Sleva se také uplatňuje v Koreji v závislosti na výši vypočtené daně. Možnost jakkoliv si snížit daňovou povinnost nemá poplatník P1 v Indii a v Rusku. V Uzbekistánu má nárok pouze na snížení základu daně o jím placené příspěvky na sociální pojištění. Výsledné hodnoty daňového zatížení poplatníka P1 pro různé výše mzdových příjmů v jednotlivých zemích jsou zobrazeny v Grafu 4.25.

Graf 4.25 Daňové zatížení poplatníka P1 v jednotlivých zemích

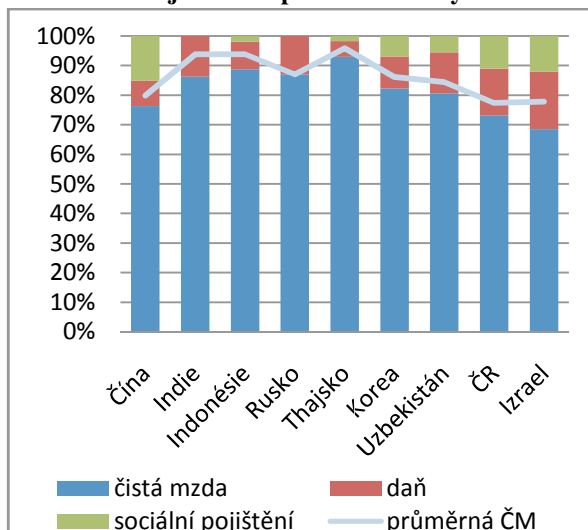

Z Grafu 4.25 lze vidět, převážně rostoucí vývoj daňového zatížení se zvyšující se hodnotou příjmů. Jediné Rusko má lineární průběh a poplatník je tak daní zatížen stejně pro všechny úrovně mzdových příjmů. Tento vývoj je důsledkem lineární sazby daně a absence daňových zvýhodnění pro poplatníka P1. Druhý nejnížší rozdíl daňového zatížení mezi nízko a vysoko příjmovými poplatníky je v Uzbekistánu, a to 9,5 %. Největší rozpětí daňového zatížení lze pozorovat u Izraele, kdy rozdíl mezi nejvyšší a nejnižší hodnotou je 29,65 %, za ní pak následuje Indie s 22,08 % a Korea s 21,08 %. V průměru jsou nejvíce daňově zatíženi právě poplatníci v Izraeli, avšak při 0,5 až 1,25 násobku průměrné mzdy je dosaženo vyšších hodnot v České republice, Uzbekistánu a Rusku. Naopak nejméně jsou v průměru zdaněni v Thajsku. Poplatník P1 s příjmem ve výši 0,5 násobku průměrné mzdy v Thajsku daň neplatí stejně jako v Číně. Druhé nejnižší zatížení při této úrovni mzdy lze nalézt v Koreji a nejvyšší v Rusku, po kterém následuje Uzbekistán a Česká republika. Při 5 násobku průměrné mzdy se Rusko naopak vyznačuje nejnižším daňovým zatížením. Nejvyšší hodnoty dosahuje Izrael, a to 32,18 %, což je o 8,12 % více než v Indii, která je hned za ní, a o 13,78 % více než v České republice.

Graf 4.26 Složení hrubého mzdového příjmu ve výši průměrné mzdy

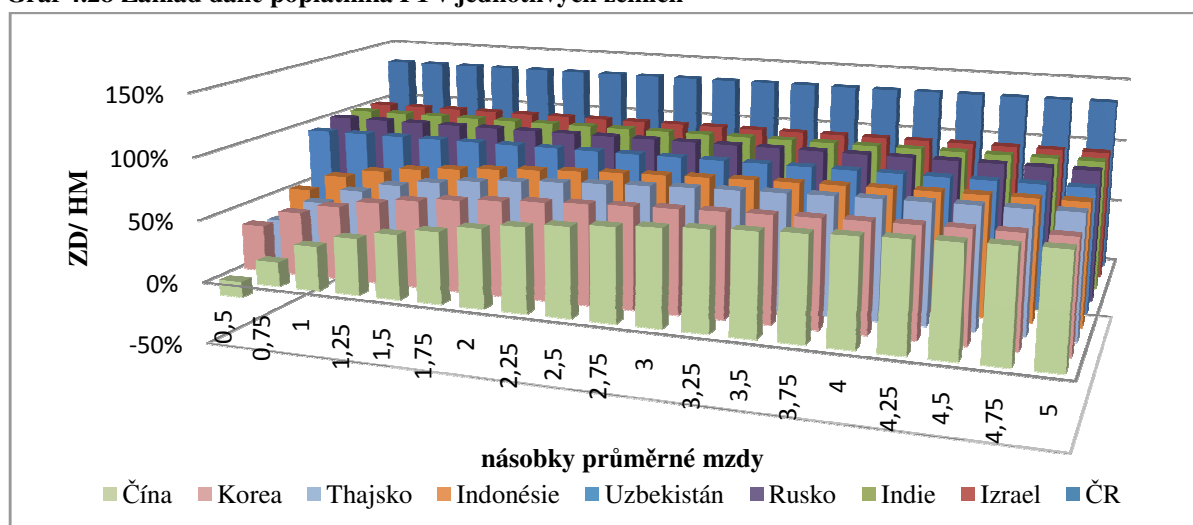

Graf 4.27 Složení hrubého mzdového příjmu ve výši dvojnásobku průměrné mzdy

Grafy 4.26 a 4.27 zobrazují, jakou část hrubé mzdy v jednotlivých zemích tvoří čistá mzda, daň a odvody na sociální pojištění. Zkoumány jsou příjmy ve výši průměrné mzdy a dvojnásobné průměrné mzdy. Při průměrné mzdě lze nejnižší čistou mzdu nalézt v České republice, která zároveň dosahuje druhého nejvyššího daňového zatížení hned po Rusku. Naopak nejvyšší čistá mzda a nejnižší daň se vyskytuje v Thajsku, a to v obou případech. U dvojnásobné průměrné mzdy byla zaznamenána největší změna čisté mzdy v Izraeli, která tak současně dosáhla nejnižší hodnoty v porovnání s ostatními zeměmi, a to 69 %.

Graf 4.28 Základ daně poplatníka P1 v jednotlivých zemích

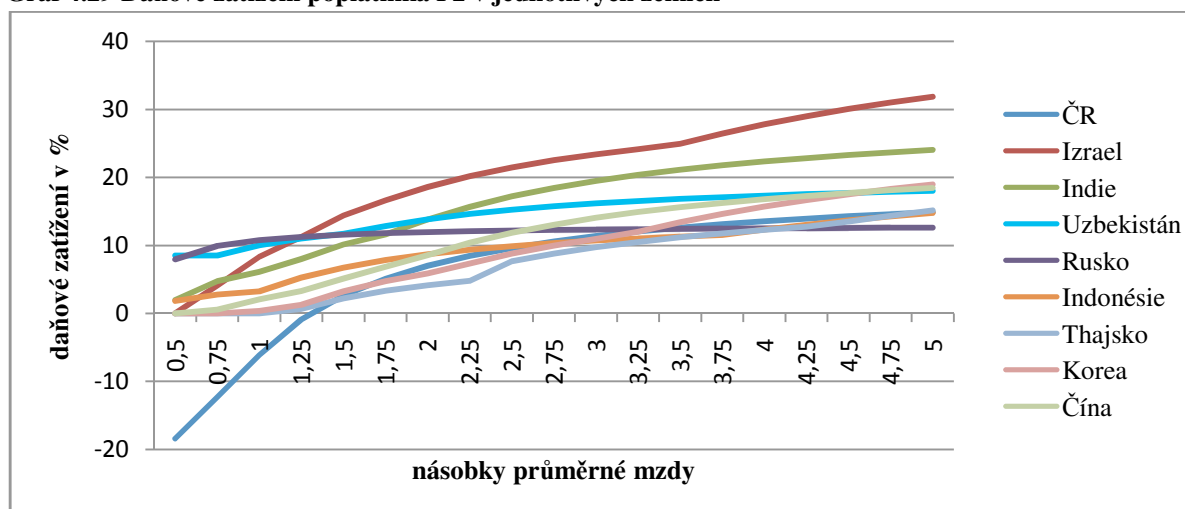

Graf 4.28 znázorňuje výši základu daně poplatníka P1 pro různé úrovně mzdových příjmů v jednotlivých zemích. Jak lze vidět, nejvyšší základ daně ve výši 134 % je v České republice, jelikož je pro účely výpočtu daně navyšován o příspěvky na sociální zabezpečení placené zaměstnavatelem. V Rusku, Indii a Izraeli není základ daně nijak upravován a tak je jeho hodnota 100 % při jakékoliv výši mzdových příjmů. V Uzbekistánu je základ daně snížen vždy o 5 %, což je hodnota příspěvků na sociální pojištění placené zaměstnancem. Ve zbylých zemích si poplatník P1 může uplatnit odpočty od základu daně. Jelikož je většina odpočtů ve formě fixní částky, je základ daně nejvíce snížen u poplatníka s nejmenším příjmem. Nejnižší základ daně lze nalézt v Číně, přičemž poplatník P1 s příjmem ve výši 0,5 násobku průměrné mzdy se po uplatnění odpočtu dokonce nachází v záporných hodnotách.

4.2.2 Komparace daňového zatížení osobní důchodovou daní u poplatníka P2

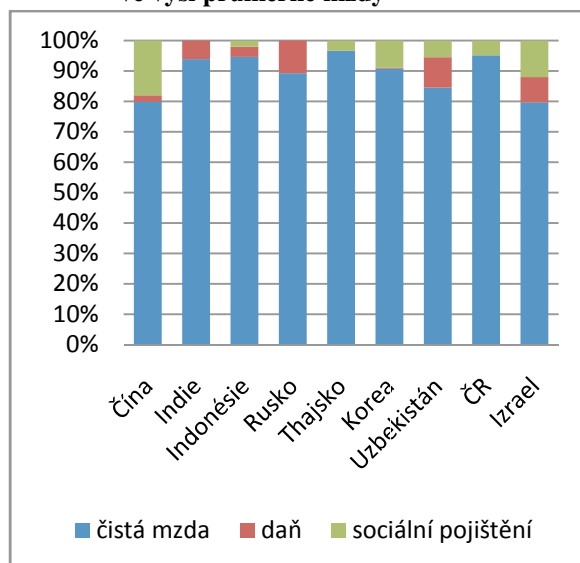
Poplatník P2, podle kterého je následně srovnávána důchodová daň, je ženatý muž s manželkou bez příjmu a se dvěma dětmi. Na základě této sociální situace je mu ve většině vybraných zemí umožněno uplatnit si další daňová zvýhodnění, na které poplatník P1 nemá nárok. V Indonésii, Rusku, Koreji a v Thajsku si poplatník P2 může vůči základu daně uplatnit odpočty na děti. Kromě Indonésie je mu v těchto zemích umožněno snížit si základ daně také o výdaje vynaložené na jejich vzdělání. V korejské legislativě je také zaveden dodatečný odpočet na domácnost s více dětmi. Odpočet na manželku bez příjmů lze nalézt v Koreji a Thajsku. V Indonésii má poplatník P2 navíc nárok na odpočet za to, že je ženatý. V České republice a v Izraeli jsou děti zohledněny formou slevy na dani, přičemž v České republice lze v rámci této slevy získat daňový bonus a v Izraeli si poplatník P2 může uplatnit slevu pouze na jedno dítě, jelikož druhé je starší 18 let. V České republice si lze daňovou povinnost snížit také o slevu na manželku. Čína, Indie a Uzbekistán poplatníkovi P2 žádné dodatečné daňové zvýhodnění nenabízejí. Vývoj daňového zatížení poplatníka P2 ve vybraných zemích je znázorněn v Grafu 4.29.

Graf 4.29 Daňové zatížení poplatníka P2 v jednotlivých zemích

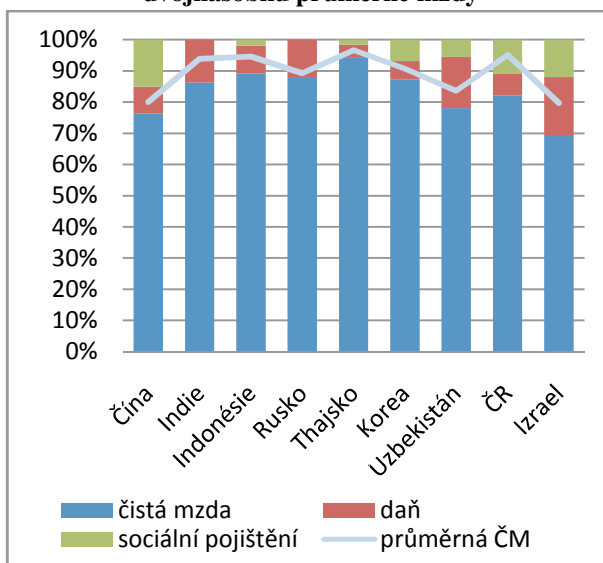

Daňové zatížení poplatníka P2 ve všech zemích roste s vyšší mzdových příjmů. U České republiky lze pozorovat do výše průměrné mzdy záporné daňové zatížení. Vypočtená daň je při těchto úrovních mzdových příjmů nižší než uplatňovaná daňová sleva na děti a poplatník P2 má tak nárok na daňový bonus. Následkem této skutečnosti má Česká republika největší rozpětí ve zdanění poplatníků a současně nejnižší průměrné daňové zatížení. Rozdíl ve zdanění vysoko a nízko příjmového poplatníka je nejmenší v Rusku a v průměru nejvíce je poplatník P2 daní zatížen v Izraeli. Při 0,5 násobku průměrné mzdy je poplatník P2 nejvíce zdaněn v Uzbekistánu, a to 8,51 %, což je pouze o 0,54 % více než v Rusku. Poplatník P2 nemusí platit daň při této mzdové úrovni v Izraeli, do 0,75 násobku průměrné mzdy v Číně a do výše průměrné mzdy v Koreji a Thajsku. Pokud poplatník P2 dosahuje mzdových příjmů ve výši 5 násobku průměrné mzdy je daňově zatížen nejméně z 12,6 % v Rusku a nejvíce z 31,82 % v Izraeli.

Graf 4.30 Složení hrubého mzdového příjmu ve výši průměrné mzdy

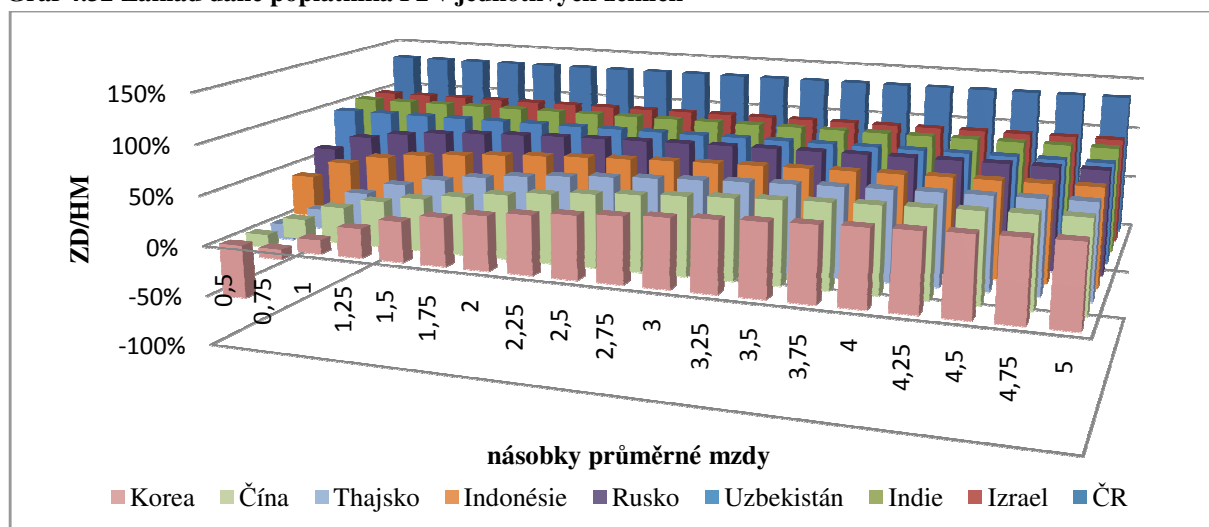

Graf 4.31 Složení hrubého mzdového příjmu ve výši dvojnásobku průměrné mzdy

Z Grafů 4.30 a 4.31 lze vidět, že nejvyšší čisté mzdy a současně nejnižšího zdanění dosahuje poplatník P2 v Thajsku, jak při průměrné mzdě, tak při jejím dvojnásobku. Naopak nejnižší čistou mzdu v obou případech obdrží v Izraeli, přičemž nejvíce daňově zatížen zde bude pouze s příjmem ve výši dvojnásobné průměrné mzdy. Průměrná mzda je nejvíce zatížena v Rusku. V Rusku lze také pozorovat nejmenší pokles čisté mzdy o 1,2 % mezi jednotlivými úrovněmi příjmu. Naopak největší pokles je v České republice o 13,1 % v důsledku daňového bonusu.

Graf 4.32 Základ daně poplatníka P2 v jednotlivých zemích

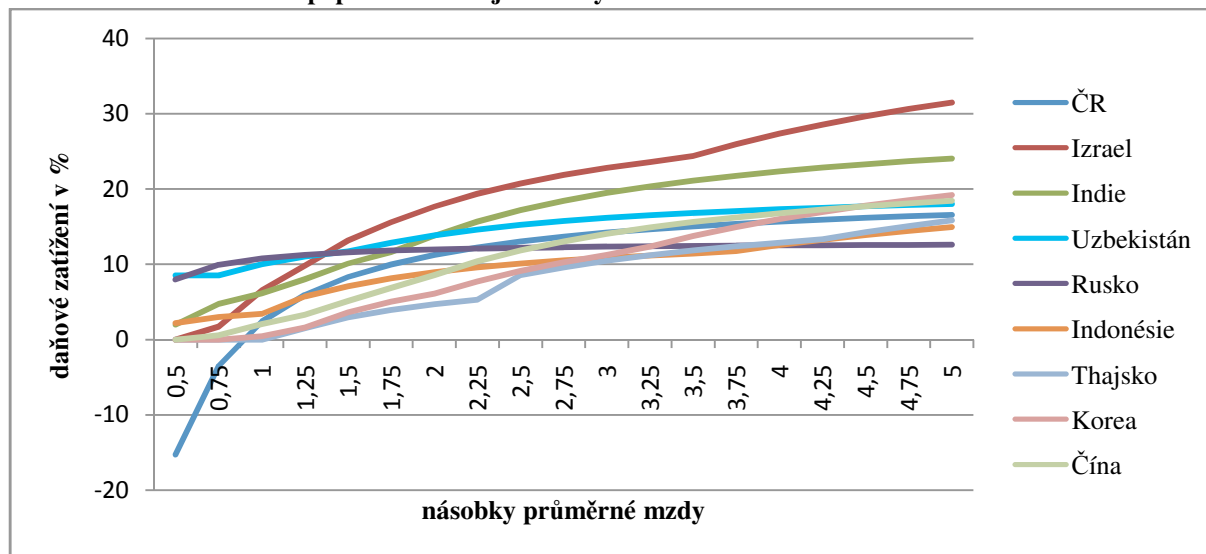

Z Grafu 4.32 je zřejmé, že základ daně je v České republice opět ve výši 134 %. Neměnný zůstává také v Uzbekistánu, Indii a Izraeli, jelikož poplatníkovi P2 neumožňují žádné další odpočty, které by zohledňovaly jeho rodinnou situaci. Naopak je tomu v Rusku, kde původně 100 % základ daně je snížen o odpočty na děti a výdaje na jejich vzdělání. K největšímu snížení základu daně dochází tentokrát v Koreji, protože umožňuje nejvíce odpočtů v poměrně vysokých částkách. Při nízkém mzdovém příjmu se pak poplatník P2 po uplatnění všech odpočtů může dostat až do záporných hodnot, stejně jako v Číně a Thajsku.

4.2.3 Komparace daňového zatížení osobní důchodovou daní u poplatníka P3

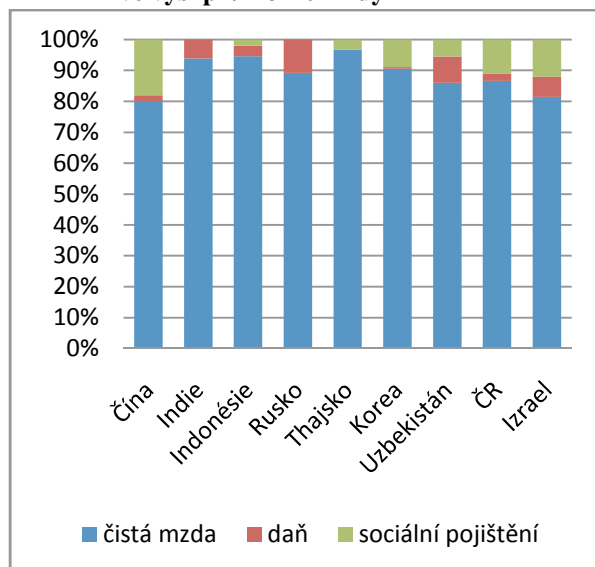
V této kapitole bude osobní důchodová daň srovnávána podle poplatníka P3, který představuje samoživitele se dvěma dětmi. Jako samoživitel v Koreji, Thajsku, Indonésii a České republice nemá oproti poplatníkovi P2 nárok na daňové zvýhodnění na manželku. Pouze v legislativě Izraele lze nalézt zohlednění samoživitele. Takovému poplatníkovi je umožněna sleva na dani o jeden kredit v hodnotě 2 580 ILS. V ostatních případech jsou podmínky pro poplatníka P3 stejné jako u poplatníka P2. Průběh daňového zatížení poplatníka P3 ve vybraných zemích je dále zobrazen v Grafu 4.33.

Graf 4.33 Daňové zatížení poplatníka P3 v jednotlivých zemích

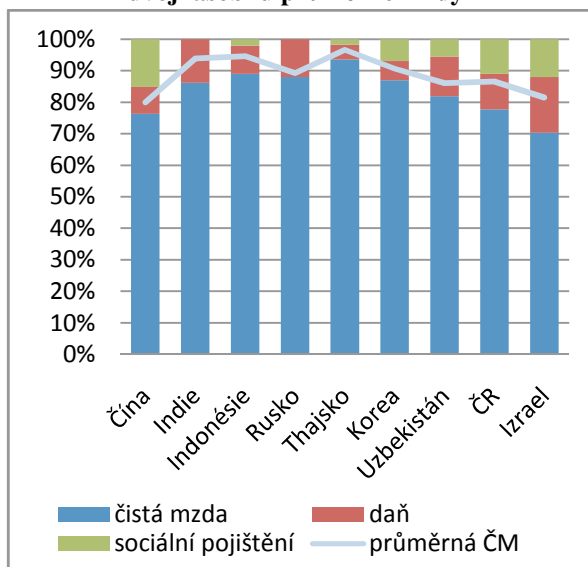

Vývoj daňového zatížení poplatníka P3 je v jednotlivých zemích rostoucí. Záporného daňového zatížení lze dosáhnout v České republice při mzdových příjmech ve výši 0,5 a 0,75 násobku průměrné mzdy, přičemž nejnižší hodnota je -15,29 %. Největší rozpětí při zdaňování poplatníků s různou výší příjmů má Izrael. Rozdíl mezi daňovým zatížením při 0,5 a 5 násobku průměrné mzdy je 31,85 %. Nejmenší rozpětí ve výši 4,64 % lze nalézt v Rusku. Poplatník P3 je v průměru nejméně zdaněn v Thajsku a nejvíce v Izraeli. Při 0,5 násobku průměrné mzdy není daňově zatížen v Číně, Koreji, Izraeli a Thajsku. Naopak největšímu daňovému zatížení podléhá v Uzbekistánu a následně v Rusku, které díky téměř lineárnímu průběhu představuje naopak nejvyšší zdanění při 5 násobku průměrné mzdy. Izrael opět při této úrovni příjmu dosahuje nejvyšší hodnoty, a to 31,47 %.

Graf 4.34 Složení hrubého mzdového příjmu ve výši průměrné mzdy

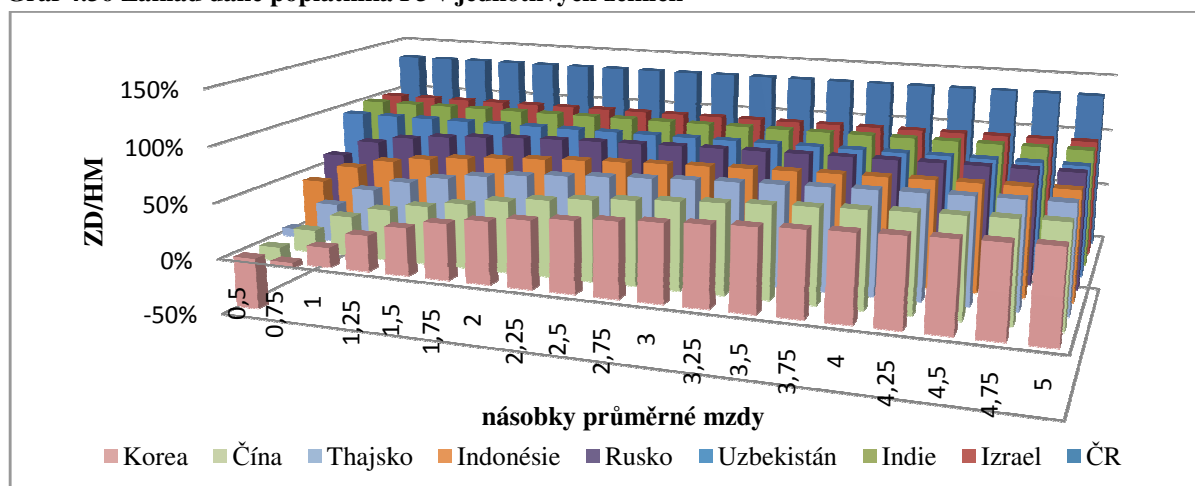

Graf 4.35 Složení hrubého mzdového příjmu ve výši dvojnásobku průměrné mzdy

Z Grafu 4.34 je zřejmé, že nejvyšší čistá mzda v případě průměrné mzdy je v Číně ve výši 80 % a nejvyšší v Thajsku 96 %, kde zbylou část tvoří pouze příspěvky na sociální pojištění, jelikož poplatník při této výši příjmu nepodléhá dani. Největší daňové zatížení 10,76 % lze nalézt v Rusku. Jak je vidět z Grafu 4.35, při dvojnásobné průměrné mzdě se čistý výdělek v Izraeli sníží až o 11,1 % a dostane se tak na nejnižší hodnotu ve srovnání s ostatními zeměmi. Druhá nejnižší čistá mzda je v Číně a třetí nejnižší v České republice. Nejvíce z celkové hrubé mzdy obdrží poplatník P3 v Thajsku, následně v Indonésii, Rusku a Koreji.

Graf 4.36 Základ daně poplatníka P3 v jednotlivých zemích

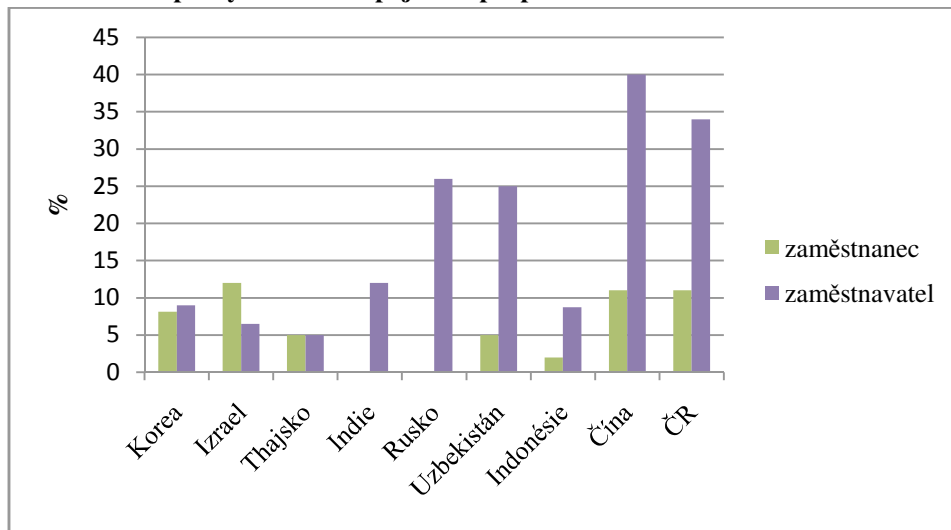

Základ daně poplatníka P3 zobrazovaný v Grafu 4.36 je nejvyšší v České republice, v Indii a Izraeli dosahuje 100 % a v Uzbekistánu 95 %. Změnu oproti poplatníkovi P2 lze nalézt v Koreji, Thajsku a Indonésii. Základ daně je zde vyšší o odpočet na manželku, konkrétně o částku 1 500 000 KRW v Koreji, 30 000 THB v Thajsku a 1 320 000 IDR v Indonésii. Zvýhodnění poskytované v Izraeli poplatníkovi P3, jako samoživiteli, se v tomto případě neprojeví, jelikož jej lze uplatnit až vůči vypočtené dani.

4.3 Příspěvky na sociální pojištění v jednotlivých zemích

Ve všech srovnávaných zemích jsou ze mzdových prostředků jednotlivých poplatníků vybírány příspěvky na systém sociálního zabezpečení. Povinnost odvést určitou část z hrubé mzdy má většinou zaměstnanec i zaměstnavatel. Výjimku tvoří Rusko, kde tyto příspěvky platí pouze zaměstnavatel. Kromě České republiky a Izraele má poplatník nárok si při výpočtu daňové povinnosti snížit základ daně o výdaje na sociální pojištění. Pouze v České republice je nutno si daňový základ naopak zvýšit o hodnotu příspěvků na sociální zabezpečení, které hradí zaměstnavatel. Výše příspěvků na sociální pojištění v jednotlivých zemích zobrazuje Graf 4.38.

Graf 4.38 Příspěvky na sociální pojištění při průměrné mzdě

V grafu jsou srovnávány příspěvky hrazené zaměstnancem a zaměstnavatelem při průměrné mzdě. Jak lze vidět, je ve většině případů zaměstnavatel povinen odvádět větší část než zaměstnanec. Opačně je tomu v Izraeli, kdy zaměstnanec platí 12 %, zatímco zaměstnavatel pouze 6,5 %. Stejnou částkou se pak na sociálním pojištění podílí v Thajsku. V Indii při této výši příjmů stejně jako v Rusku zaměstnanec neplatí příspěvky. Důvodem je, že sociální pojištění je zde určeno jen pro nízko příjmové poplatníky, a to ve výši 12 % z hrubé mzdy. Nejnížší příspěvky ve výši 2 % platí zaměstnanec v Indonésii. Druhé nejvyšší příspěvky hned po Izraeli jsou v Číně a v České republice. Tyto dvě země zauímají první dvě místa i v případě zaměstnavatele. Nejmenší částku pak odvádí zaměstnavatel v Thajsku.

4.4 Shrnutí dosažených výsledků

V předchozím textu byla analyzována osobní důchodová daň v Číně, Indii, Indonésii, Rusku, Thajsku, Korejské republice, Uzbekistánu, České republice, Izraeli a následně srovnávána podle poplatníků, kteří byli nadefinováni tak, aby znázorňovali různé sociální situace. Hodnoceno bylo jejich daňové zatížení při různých úrovních mzdových příjmů od 0,5 do 5 násobku průměrné mzdy. V rámci této kapitoly dojde ke shrnutí dosažených výsledků.

Ve většině srovnávaných zemí se při zdaňování osobní důchodovou daní používá klouzavě progresivní sazba daně. Stupňovitá progresivní sazba se vyskytuje pouze v Číně. V Rusku a České republice je zavedena sazba lineární. Kromě sazby daně ovlivňuje výsledné

daňové zatížení poplatníků také možnost uplatnění odpočitatelných položek nebo daňových slev. Čína, Thajsko a Korea umožňují odpočty ve formě srážky určité hodnoty z příjmu pro všechny poplatníky. Odpočty ze základu daně na poplatníka, na manželku a na děti poskytují v Thajsku, Koreji a Indonésii. V Rusku má poplatník nárok na odpočet na děti a na odpočet výdajů na jejich vzdělání, který je možný také v Koreji a Thajsku. Snížení základu daně v podobě standardních osobních odpočtů nelze v Indii a Uzbekistánu. V České republice a v Izraeli je sociální situace poplatníka zohledňována prostřednictvím slev na dani.

Při analýze osobní důchodové daně v rámci vybraných zemí bylo zjištěno, že největší rozdíly při zdanění jednotlivých poplatníků vznikají v České republice. Lze tedy říci, že Česká republika nejvíce v rámci posuzovaných zemí zohledňuje sociální situaci a jako jediná nabízí daňový bonus. Výraznější odlišností v daňovém zatížení poplatníků se vyznačuje také Korea. Zpravidla nejvyšší daňové povinnosti dosahuje svobodný a bezdětný poplatník P1 a naopak nejméně je zdaněn poplatník P2, který je ženatý, má dvě děti a jeho manželka nepracuje. Pouze v Izraeli podléhá nejnižšímu daňovému zatížení poplatník P3, jež je samoživitelem se dvěma dětmi. V Rusku jsou poplatníci P2 a P3 zdaněni stejně. Naproti tomu sociální situace poplatníků není zohledňována vůbec v Číně, Indii a Uzbekistánu.

Poplatník P1 je v průměru nejvíce zdaňován v Izraeli a Indii, nejméně pak v Thajsku a Indonésii. Do 0,5 násobku průměrné mzdy se daň neplatí v Číně a do 0,75 násobku v Thajsku. Celkově je daňové zatížení v Thajsku nejnižší do 2,75 násobku průměrné mzdy, do 4 násobku v Indonésii a do 5 násobku v Rusku. Jelikož má Rusko lineární vývoj daňového zatížení je zde poplatník P1 do výše průměrné mzdy zdaněn nejvíce. Při 1,25 násobku průměrné mzdy má pak největší daňovou povinnost v České republice a od 1,5 násobku v Izraeli.

V průměru nejméně je poplatník P2 daňově zatížen v České republice, jelikož mu z titulu daňového zvýhodnění na děti vzniká nárok na daňový bonus a to až do příjmu ve výši 1,25 násobku průměrné mzdy. Od mzdových příjmů ve výši 1,5 násobku průměrné mzdy je nejnižší zdanění v Thajsku a od 4,25 násobku v Rusku. Nejvyššího průměrného zatížení dosahuje poplatník P2 v Izraeli, avšak pokud je jeho mzda o polovinu menší než průměrná, bude nejvíce zdaněn v Uzbekistánu a v Rusku pak s příjmem mezi 0,75 a 1,25 násobku průměrné mzdy.

Poplatník P3 má v České republice také nárok na daňový bonus, ale tentokrát pouze do 0,75 násobku průměrné mzdy. Při nejnižších příjmech nemusí platit daň v Izraeli, Číně, Koreji a Thajsku, které navíc představuje možnost nejnižšího daňového zatížení až do 3,25 násobku průměrné mzdy, do 4 násobku je to Indonésie a od 4,25 násobku Rusko. Nejvíce je v průměru poplatník P3 zdaněn v Izraeli a Indii.

Poplatníci jsou povinni přispívat na sociální zabezpečení v převážné většině vybraných zemí. V Rusku se tato povinnost týká pouze zaměstnavatele a v Indii poplatníků do určité výše mzdových příjmů. Největší příspěvky platí zaměstnanci v Izraeli a nejmenší v Indonésii. Na sociální pojištění nejméně odvádí zaměstnavatel v Thajsku a nejvíce v Číně a následně v České republice.

5 Závěr

Cílem diplomové práce bylo na základě legislativních úprav osobní důchodové daně v Číně, Indii, Indonésii, Rusku, Thajsku, Korejské republice, Uzbekistánu, České republice a Izraeli provést komparaci daňového zatížení osobní důchodovou daní u zvolených typů poplatníků v jednotlivých vybraných zemích se zaměřením na příjmy ze závislé činnosti.

Práce byla rozdělena na tři tematické části. V první části byly obecně definovány daně, jejich funkce, zásady a klasifikace. Následně byla podrobněji popsána osobní důchodová daň. V rámci kapitoly byly také charakterizovány příspěvky na sociální zabezpečení a vymezeny ukazatele daňového zatížení pro mezinárodní komparaci.

Druhá část byla věnována popisu legislativních úprav osobní důchodové daně ve vybraných zemích. Uvedeny byly také jejich systémy placení povinných příspěvků na sociální pojištění. Mezi legislativními úpravami jednotlivých zemí lze nalézt řadu odlišností. Mezi ty významnější patří způsob stanovení základu daně a zohlednění sociální situace poplatníka formou odpočtů od základu daně nebo daňových slev. Podstatný je také druh sazby daně uplatňované v daných zemích, kdy v převážné většině je užívána klouzavě progresivní sazba daně. Stupňovitá progresivní sazba daně je zavedena pouze v Číně a lineární daňová sazba je v Rusku a České republice.

Třetí část byla zaměřena na analýzu a komparaci daňového zatížení zvolených typů poplatníků ve vybraných zemích, přičemž poplatníci byli nadefinováni tak, aby znázorňovali různé sociální situace. Jejich daňové zatížení bylo hodnoceno při různých úrovních mzdových příjmů.

Nejdříve byla osobní důchodová daň analyzována v jednotlivých zemích. V rámci této analýzy bylo zjištěno, že největší rozdíly při zdanění jednotlivých typů poplatníků vznikají v České republice. Naopak sociální situace není vůbec zohledňována v Číně, Indii a Uzbekistánu.

Z komparace daňového zatížení jednotlivých poplatníků mezi zeměmi vyplynulo, že poplatník P1 (svobodný, bez dětí) má v průměru nejmenší daňovou povinnost v Thajsku a největší v Izraeli. Poplatník P2 (ženatý s manželkou bez příjmu a dvěma dětmi) je v průměru nejméně zdaněn v České republice a nejvíce v Izraeli. Poplatník P3 (samoživitel se dvěma dětmi) je průměrně nejméně zatížen daní v Thajsku a nejvíce v Izraeli. Stejně tak nejnížší příspěvky na sociální zabezpečení musí poplatníci platit jako zaměstnanci v Thajsku a nejvyšší v Izraeli. V Thajsku jsou příspěvky nejmenší také pro zaměstnavatele, který musí největší částku platit v Číně.

Seznam použité literatury

Knihy

- [1] COWLEY, Nick (Ed.). *Global individual tax handbook 2008*. Amstrdam: IBFD, 2008. 784 p. ISBN 978-90-8722-033-4.
- [2] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie – úvod do problematiky*. 2. vyd. Praha: ASPI, 2009. 120 s. ISBN 978-80-7357-423-9.
- [3] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
- [4] LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňové systémy v globálním světě*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2007. 271 s. ISBN 978-80-7357-320-1.
- [5] PELECH, Petr. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2012*. 20. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2012. 455 s. ISBN 978-80-7263-717-1.
- [6] ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňová teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.
- [7] VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ, Květa. *Daňový systém ČR 2010*. 10. aktualiz. vyd. Praha: VOX, 2010. 355 s. ISBN 978-80-86324-86-9.

Elektronické zdroje

- [8] CENTRAL INTELLIGENCE AGENCY: *The World Factbook* [online]. CIA [5.3.2013]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2119rank.html>
- [9] DELOITTE: *Taxation and Investment Guides and Country Highlights* [online]. DELOITTE [5.3.2013]. Dostupné z: <http://www.deloitte.com/taxguides>
- [10] ERNST & YOUNG: *Worldwide personal tax guide 2012 - 2013* [online]. ERNST & YOUNG [16.3.2013]. Dostupné z: <http://www.ey.com/GL/en/Services/Tax/The-worldwide-personal-tax-guide---Country-list>
- [11] EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA: *Rozvíjející se ekonomiky* [online]. ECB [5.3.2013]. Dostupné z: <http://www.ecb.int/ecb/tasks/international/emerging/html/index.cs.html>

- [12] NEVEĎAL, Martin. *Komparace osobní důchodové daně ve vybraných zemích OECD*. Ostrava, 2012. Diplomová práce. Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Fakulta ekonomická, Katedra financí.
- [13] PWC: *Worldwide Tax Summaries – Territories* [online]. PWC [16.3.2013]. Dostupné z: <http://taxsummaries.pwc.com/uk/taxsummaries/wwts.nsf/frmTerritory?ReadForm>

Zákony

- [14] Division VII. Income tax for physical entities In: *Tax Code of the Republic of Uzbekistan*. Dostupný také z: <https://www.agidata.org/pam/ProfileIndicator.aspx?c=216&i=3131>
- [15] Chapter 3 – Part II Personal Income Tax. In: *Thailand Revenue Code*. Dostupný také z: <http://www.thailandlawonline.com/revenue-code/income-tax-law-in-the-revenue-code>
- [16] Chapter 23. Personal Income Tax. In: *Tax Code Of The Russian Federation*. Dostupný také z: <http://www.russian-tax-code.com/PartII/Section8/Chapter23.html>
- [17] Income-tax Act, 1961. In: *Direct Taxes Code*. 2012. Dostupný také z: <http://law.incometaxindia.gov.in/DIT/Income-tax-acts.aspx>
- [18] Income Tax Law 17/2000. In: *CONSOLIDATION OF LAW OF THE REPUBLIC INDONESIA*. Dostupný také z: <http://www.expatri.or.id/info/2008-IncomeTaxSDSN.pdf>
- [19] Income Tax Ordinance 1961. Dostupný také z: [https://www.financeisrael.mof.gov.il/FinanceIsrael/Docs/En/legislation/FiscalIssues/5721-1961_Income_Tax_Ordinance_\[New_Version\].pdf](https://www.financeisrael.mof.gov.il/FinanceIsrael/Docs/En/legislation/FiscalIssues/5721-1961_Income_Tax_Ordinance_[New_Version].pdf)
- [20] Individual Income Tax Law of the People's Republic of China. In: *China Tax Code*. 2012. Dostupný také z: http://www.procedurallaw.cn/english/law/201108/t20110816_593268.html
- [21] Personal Income Tax Act. In: *Korean Taxation 2012*. Dostupný také z: http://english.mosf.go.kr/upload/eco/2012/07/FILE_9AF96F_20120724140314_2.pdf
- [22] Zákon č. 586 ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů (zákon o daních z příjmů). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012. Dostupný také z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/legislativa_metodika_795.html?year=0.

Seznam zkratek

CNY	čínský juan
ČM	čistá mzda
G	velikost garantovaného důchodu
IDR	indonéska rupie
ILS	izraelský šekel
INR	indická rupie
Kč	koruna česká
KRW	jihokorejský won
RUB	ruský rubl
THB	thajský baht
T	transferová platba
t_n	sazba negativní důchodové daně
UZS	uzbecký sum
Y	příjmy dosažené za zdaňovací období
Y_T	celkový důchod poplatníka

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26. dubna 2013

Bc. Monika Běhálková

Seznam příloh

Příloha č. 1 Výpočet daňové povinnosti poplatníků s průměrnou mzdou v jednotlivých zemích

Příloha č. 1 Výpočet daňové povinnosti poplatníků s průměrnou mzdou v jednotlivých zemích

Výpočet daňové povinnosti poplatníků s průměrnou mzdou v Číně v CNY

Poplatník	P1	P2	P3
Průměrná mzda	89 040	89 040	89 040
Odpočet ze mzdy	42 000	42 000	42 000
Příspěvky na sociální zabezpečení	16 027	16 027	16 027
Základ daně	31 012	31 012	31 012
Daňová povinnost	1 841	1 841	1 841
Čistá mzda	87 599	87 599	87 599

Výpočet daňové povinnosti poplatníků s průměrnou mzdou v Indii v INR

Poplatník	P1	P2	P3
Průměrná mzda	445 520	445 520	445 520
Základ daně	445 520	445 520	445 520
Daň	26 552	26 552	26 552
Vzdělávací daň	797	797	797
Daňová povinnost	27 348	27 348	27 348
Čistá mzda	418 172	418 172	418 172

Výpočet daňové povinnosti poplatníků s průměrnou mzdou v Indonésii v IDR

Poplatník	P1	P2	P3
Průměrná mzda	75 445 500	75 445 500	75 445 500
Odpočet na poplatníka	15 840 000	12 390 378	12 390 378
Odpočet za manželský stav	-	1 320 000	-
Odpočet na osobu závislou	-	2 640 000	2 640 000
Příspěvky na sociální zabezpečení	5 281 185	5 281 185	5 281 185
Základ daně	54 324 315	50 364 315	51 684 216
Daňová povinnost	3 148 647	2 554 647	2 584 374
Čistá mzda	70 787 943	71 381 943	71 352 374

Výpočet daňové povinnosti poplatníků s průměrnou mzdou v Rusku v RUB

Poplatník	P1	P2	P3
Průměrná mzda	660 537	660 537	660 537
Odpočet na dítě	-	14 000	14 000
Odpočet výdajů na vzdělání dítěte	-	100 000	100 000
Základ daně	660 537	546 537	546 537
Daňová povinnost	85 870	71 050	71 050
Čistá mzda	574 667	589 487	589 487

Výpočet daňové povinnosti poplatníků s průměrnou mzdou v Thajsku v THB

Poplatník	P1	P2	P3
Průměrná mzda	267 750	267 750	267 750
Odpočet ze mzdy	60 000	60 000	60 000
Odpočet na poplatníka	30 000	30 000	30 000
Odpočet na manželku	-	30 000	-
Odpočet na dítě	-	30 000	30 000
Odpočet výdajů na vzdělání dítěte	-	4 000	4 000
Příspěvky na sociální zabezpečení	9 000	9 000	9 000
Základ daně	168 750	104 750	134 750
Daňová povinnost	1 875	0	0
Čistá mzda	256 875	258 750	258 750

Výpočet daňové povinnosti poplatníků s průměrnou mzdou v Korejské republice v KRW

Poplatník	P1	P2	P3
Průměrná mzda	41 403 775	41 403 775	41 403 775
Odpočet ze mzdy	12 390 378	12 390 378	12 390 378
Upravená mzda	29 013 398	29 013 398	29 013 398
Základní odpočet	1 500 000	6 000 000	4 500 000
Dodatečný odpočet (rodina s více dětmi)	-	2 000 000	2 000 000
Speciální odpočet (vzdělání dětí)	-	12 000 000	12 000 000
Příspěvky na sociální zabezpečení	3 477 917	3 477 917	3 477 917
Základ daně	24 035 480	5 535 480	7 035 480
Daň	2 525 322	332 129	422 129
Sleva na dani	500 000	182 671	232 171
Daňová povinnost	2 025 322	149 458	189 958
Příspěvky na pojištění zaměstnanosti	227 721	227 721	227 721
Čistá mzda	35 672 815	37 548 679	37 508 179

Výpočet daňové povinnosti poplatníků s průměrnou mzdou v Uzbekistánu v UZS

Poplatník	P1	P2	P3
Průměrná mzda	5 158 730	5 158 730	5 158 730
Příspěvky na sociální zabezpečení	283 730	283 730	283 730
Základ daně	4 875 000	4 875 000	4 875 000
Daňová povinnost	515 736	515 736	515 736
Čistá mzda	4 359 014	4 359 014	4 359 014

Výpočet daňové povinnosti poplatníků s průměrnou mzdou v České republice v Kč

Poplatník	P1	P2	P3
Průměrná mzda	291 828	291 828	291 828
Superhrubá mzda	391 050	391 050	391 050
Upravený základ daně	391 100	391 100	391 100
Daň	58 665	58 665	58 665
Sleva na poplatníka	24 840	24 840	24 840
Sleva na manželku	-	24 840	-
Daň před daňovým zvýhodněním	33 825	8 985	33 825
Daňové zvýhodnění na děti	-	26 808	26 808
Daňová povinnost	33 825	-	7 017
Daňový bonus	-	17 823	-
Příspěvky na sociální zabezpečení	32 101	32 101	32 101
Čistá mzda	225 902	277 550	252 710

Výpočet daňové povinnosti poplatníků s průměrnou mzdou v Izraeli v ILS

Poplatník	P1	P2	P3
Průměrná mzda	144 720	144 720	144 720
Základ daně	144 720	144 720	144 720
Daň	20 436	20 436	20 436
Sleva na poplatníka	5 805	5 805	5 805
Sleva na děti	-	2 580	2 580
Sleva pro samoživitele	-	-	2 580
Daňová povinnost	14 631	12 051	9 471
Příspěvky na sociální zabezpečení	17 366	17 366	17 366
Čistá mzda	112 723	115 302	117 883